

Lehden sisältö

		Sivu
Pääkirjoitus	Pentti Paavolainen	3
Sukuseuran johtokunnan yhteystiedot		5
Viktor Svaetichin – Karjalan kuvaaja	Timo J. Paavolainen	6
Hallikauppiaan perhe – Loikkasen Paavolaiset osa 4	Vappu Anttila	10
Karjalan ja Kivennavan kuulumisia	Vesa-Pekka Paavolainen	14
Muistoja herättävä esine – Molla-nuken tarina	Leena Kivilä	20
Ruokamuistoja Australiasta	Arja Kusnezov	21
Koulukaveri olikin sukua	Sanna Auri ja Oona Paavolainen	23
Teemu Paavolainen väitteli tohtoriksi	Pentti Paavolainen	24
In Memoriam Katri Veltheim	Pentti Paavolainen	26
In Memoriam Ilta Pimiä	Pentti Paavolainen	28
In Memoriam Annikki Paavolainen	Leena Kivilä	29
In Memoriam Seppo Kivilä	Leena Kivilä	30
Suvun esimiehen mietteitä	Pekka Paavolainen	31
Sukukokouksen pöytäkirja		33
Sihteerin palsta	Helena Paavolainen	36
Toimitussihteeri esittäytyy	Ilona Koskimäki	38
Lähde matkalle sukuseuran kanssa		39

Paavolaiset

Paavolaisten Sukuseura ry:n jäsenlehti numero 37 lokakuu 2011

Toimitus

Päätoimittaja:

Pentti Paavolainen*

Toimitus:

Saka Paavolainen: 050 5997 902

saka.paavolainen@egmont.fi

Paula Koskimäki: 040 583 2699

paula.koskimaki@koskimaki.fi

Toimitussihteeri,
taitto ja ulkoasu

Ilona Koskimäki

Kortteentie 3 C 11, 33800 Tampere

p. 040 837 5012

ilona.koskimaki@uta.fi

Paino:

Yliopistopaino

*Yhteystiedot johtokunnan yhteystiedoissa lehden sivulla 5.

ISSN 1457-9316

Kansi: Paavolaisten kantatalo

Vuottaalla 1850-luvulla

Hinta: 2 euroa

Vierailin viime huhtikuussa kolme päivää Viipurissa. Matka oli jälleen kerran inspiroiva. Vaikka oli tavanomainen kelirikon aika, taas kerran saatoin vaikuttaa kaupungin historiallisista kerroksista ja maantieteellisestä upeasta sijainnista. Olin ensimmäistä kertaa kunnolla perehtynyt hieman myös Viipurin keskiaikaiseen kaupunkikuvaan. Silloinhan kadut mutkittelivat hieman toisin, raatihuone sijaitsi vanhan kaupungin eli Linnoituksen kaupunginosan korkeimmalla kohdalla.

Keskiajalla myös kaupungin muuri mantereen puolella kulki Karjaportin kohdalla, Pyöreän tornin takaa kohti Raatitornia, joka tunnetaan Maaseurakunnan kirkon tapulina. Kaupungin kadut mutkittelivat ja jonkinlainen

Pääkirjoitus

suora yhteys myös linnan ja kaupungin välillä oli.

Kaupungissa oli kaksi luostaria ja vanha kaupunkikirkko, eli vanha tuomiokirkko. Ruotsalaisajalla, valtakunnan laajennuttua itään 1600-luvulla, myös rakennuskantaa haluttiin Viipurissa kohentaa. Voimaan tuli uusi asema-kaava, jossa kadut kulkivat kohtisuorassa. Uusi Raati-huone rakennettiin torille, joka antoi linnansillalle päin. Tältä ajalta on myös löytynyt maininta myös Hendrik Pafvolain, joka hankki elantonsa kantajana Viipurin kaupungissa. Työtähän tämä saksalaisten kauppiaiden hallitsema kaupunki tarjosi ympäröivälle maaseudulle.

Vuonna 1710 Viipurissa alkoi ensimmäinen venäläisaika. Sitä laajennettiin suurisuuntaisilla linnoituslaitteilla Pantsarlahden ja Äyräpään bastionien sisäpuolelle jäi krepost, myöhempi Linnoituksen kaupunginosa. Ulkopuoli oli venäjäksi ”vorštat”, mikä kuulostaa saksalaiselta esikaupunkia tarkoittavalta sanalta. Viipurin porvaristo alkoi rikastua ulkomaankaupalla. Se oli venäjän- ja saksankielistä ja monilla suvuilla oli suhteet Baltian saksankieliseen aateliin. Katariina Suuren kouluasetus koski myös tyttöjen tietopuolista kasvatusta, joten Viipuriin

perustettiin 1788 saksankielinen tyttökoulu. Poikien koulut periytyivät keskiajalta.

Vuonna 1812 Viipurista tuli osa Suomen Suuriruhtinas-kuntaa. Paavolaiset olivat vielä Kivennavan lampuoteja ja tekivät ropottia Systerbäckin asetehtaalle. Karjalan kannaksen yhteydet suuntautuivat Pietariin, siksi Viipurissa ei ollut montaakaan Paavolaista vielä autonomian aikana.

Kaupunkiin perustettiin Hovioikeus 1839 ratkomaan monimutkaisia riitajuttuja lahjoitusmaatalonpoikien ja venäläisten aatelisten välillä. Silloin kaupunkiin muutti myös ruotsinkielistä virkakuntaa.

Viipurissa syntyi myös vahva suomalaisuusliike, joka ajoi talonpoikien valistamisen asiaa, ihanteena itsenäinen talonpoika. Saimaan kanavan valmistuminen 1856 varmisti ennennäkemättömän taloudellisen nousun kaupungissa. Viipuri oli tuolloin savolaisten pääkaupunki, sillä Itä-Suomen puutavarakauppa ja ihmiset kulkivat Viipurin kautta. Purjelaivat ja höyrylaivat veivät lankkutavaraa maailman satamiin Paavolaisia ja muita Kannaksen asukkaita saapui Viipuriin enemmän vasta 1900-luvun puolella ja erityisesti,

kun raja Pietariin meni kiinni 1918. Kannaksen elinkeino-olot mullistuivat ja silloin Viipurin tehtaat ja kaupankäynti tarjosi leipäpuuta monille Paavolaisille.

Sorvalin hautausmaalla on tehty luettelointi ja kunnostustöitä vapaaehtoisvoimin. Siellä lepää hallikauppias Matti Paavolaisenkin pienenä kuolleita lapsia. Osa venäläisistä suhtautuu näihin suomalaisaikojen muistomerkkeihin myönteisesti osa ei. Seurueemme kuului Tampereen ammattikorkeakoulun lehtori Harri Miettinen, joka oppilaineen oli uudistanut monta Monrepos'n puiston rakennelmaa. Hän kävi katsomassa 1999 valmistamaansa Neptunuksen temppeliä. Ei kahtakaan kuukautta, kun se oli käsittämättömällä tavalla käyty tuikkaamassa tuleen. Onneksi Harri ehti sen vielä nähdä.

Viipurin Linnan näyttelysaleissa on Viipurin historiaa Ruotsin vallan aikana esittävät salit, jota koristaa pienoismalli kaupungista Pietari Suuren valloituksen aikaan. Venäjän ajan näyttelysali ei ole vielä valmis. Suomalaiset toteuttivat antoisan ja virikkeellisen autonomian ajan salin täydentämään aiempaa Suomen tasavallan ajan

kahta vuosikymmentä kuvavaa salia.

Miellyttäviin kokemuksiin kuului ehdottomasti Allegro-juna ja monta hyvätasoista ravintolaa. Aivan upeaksi kunnostettu Eremitaasin haaraosasto, Uno Ullbergin talo tarjosi erinomaisen näyttelyn yhden maailman hienoimman museon aarteista. Alvar Aallon nimeä kantava Viipurin kirjasto oli juuri menossa kiinni parin vuoden remonttia varten. Ryhmämme, Viipurin Suomalaisen Kirjallisuuden seuran hallitus, matkusti pohtimaan, mitä olisi tulevaisuuden yhteistyö ja suomalaisten kannalta mielekkäät kohteet. – Venäläiset itse ovat kiinnostuneita tästä sikäläisittäin uniikista kaupungista ja sen ”käsin kosketeltavista” aikatasoista.

Käsillä oleva uusi lehti pohtii yhteistyön kuvioita nykyisen Kivennavan eli Pervomajskojen viranomaisien kanssa. Lehdessä esitellään erittäin merkittävän Kannaksen taltioijan taiteilija Viktor Svaetichinin elämää ja tuotantoa.

Mutta katse suuntautuu myös Pietariin – jonne kesän 2012 Sukuretki tehdään. Siellä Mustajoen eli Ohta-joen suussa oli se Nyenskantzlin linnoitus ja pieni kaupunki, jonka noin 300 vuotta sitten Thomas Pafwoilainen,

Isonvihan aikainen pakolainen ilmoitti kotipaikakseen. Paikka on Nevan tekemän suuren mutkan takana suojaissa. Sen valloitettuaan tsaari Pietari alkoi rakentaa omaa linnoitustaan.

Pentti Paavolainen

Sukuseuran johtokunnan yhteystiedot

Pekka Paavolainen
Puheenjohtaja
Koivukuja 4 A 6
33960 PIRKKALA
0400 733 282
pave.paavolainen@luukku.com

Kari Paavolainen
Rajatie 50
17130 VESIVEHMAA
(03) 766 7218 / 0400 357 193
kari.paavolainen@gmail.com

Armi Auri
Rautatienkatu 11-13 A 10
33100 TAMPERE
(03) 2131 230 / 040 509 1167
auri.armi@gmail.com

Helena Paavolainen
Sihteeri
Kivijatie 4 D 37
00940 HELSINKI
040 718 4858
helepa@elisanet.fi

Vesa Pekka Paavolainen
Keskustie 15 C 26
46900 INKEROINEN
0400 763 502
pekka.paavolainen@laconde.fi

Tuula Nieminen
Apilakatu 17 A
11120 RIIHIMÄKI
044 377 7367
nieminentuula@kolumbus.fi

Erkki Paavolainen
Taloudenhoitaja
Ahmakatu 4 C 18
05460 HYVINKÄÄ
045 316 2397
erkki.paavolainen@elisanet.fi

Matti Paavolainen
Purokatu 44
15200 LAHTI
0500 526 259
matti.paavolainen@hel.fi

Markku Miettinen
Ilkankatu 9 as 12
53100 LAPPEENRANTA
040 544 5654
markku.miettinen@pp1.inet.fi

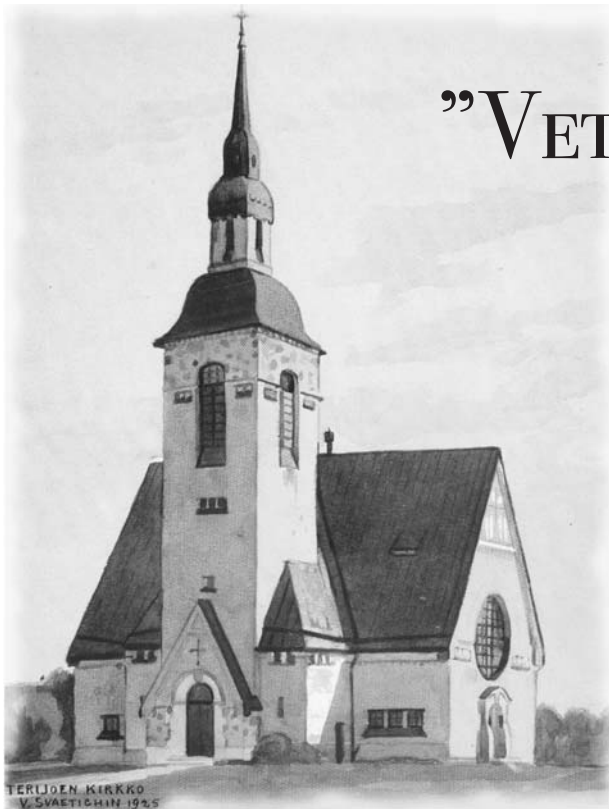
Marja-Leena Kivilä
Saarenpääntie 21
13210 HÄMEENLINNA
(03) 674 1710
leena.kivila@aina.net

Pentti Paavolainen
Jalavatie 2 A 2
00270 HELSINKI
0400 649 021
pentti.paavolainen@kolumbus.fi

Inkeri Nummelin
Metsäpellontie 49
15200 LAHTI
(03) 733 4321
heikki.nummelin@pp.sonera.net

Kunniajäsenet

Maj-Liisa Paavolainen
Ritva Paavolainen

”VETEHEINEN”

—

TUNTEMATONTA ISOISÄÄ ETSIMÄSSÄ

*Timo Paavolainen yllättyi, kun
etäiseksi jäänyt isoisä
Viktor Svaetichin paljastuikin
taiteilijaksi.*

Aitini Aune Elisabeth Viktoria Paavolaisen (o.s. Saarnilinna, ent. Svaetichin, 1916-1992) isä taidemaalari Viktor Svaetichin (synt. 22.12.1877 Salmisissa) jäi minulle, vanhimmalle pojalle (synt. 27.01.1942 Helsingissä) varsin tuntemattomaksi, koska hän kuoli pian syntymäni jälkeen 27.11.1942 Helsingissä. Ainoa muistoni oli isoisan tekemä puinen sininen potkulauta, jossa oli punaiset puupyörät.

Tietoisuuteni laajeni kertarysäyksellä, kun vuonna 2009 julkaistiin mittava kuvateos ”Viktor Svaetichin – Karjalan kuvaaja”. Etelä-Karjalan Taidemuseon (Lappeenranta) ja Lahden Historiallisen museon kokoelmista Viipuri-Säätiön toimeksiannosta sekä Karjalaisen Kulttuurin edistämissäätiön, Karjalan Kulttuurirahaston, Karjalan Säätiön, Pamausseuran ja Viipurin Suomalaisen kirjallisuusseuran tukemana julkaistu teos vie lukijansa aikamatkalle 1900-luvun alun Kannakselle ja

Viipuriin.

Suosittelen vahvasti sukuseuran jäsenille tämän kulttuuriteoksen hankkimista. Se täydentää Olavi Paavolaisen ”hädissään” 1941 WSOY:n avulla julkaisemaa valokuvateosta ”Karjala, muistojen maa” sekä sukuseuran Kannaksen ja Viipurin matkojen antamaa kuvaa menneestä ja menetetystä. Teoksen on tosi ansiokkaasti toimittanut arkkitehti Tuula Pöyhä.

Minut herätti lopullisesti sukuseuran puheenjohtaja Pekka Paavolainen ja lehden päätoimittaja Pentti Paavolainen tavatesamme 8.06.11 vaimoni Eva S. Lassus-Paavolaisen taidenäyttelyssä ”Konstsamlare på mitt sätt” Galleria G 18:ssa, jossa oli myös Karjalan-Viipurin-Pietarin osasto.

Paavolaisten sukuun Viktor tuli sen johdosta, että isäni Toivo Veikko Paavolainen (1918-1979) Viipurin Kelkkalasta ja äitini

Säiniöltä tapasivat, menivät välirauhan aikana naimisiin ja saivat kolme poikaa, lisäksi Esan (1946) ja Jukka-Pekan (1947).

Siteeraan Viipuri-Säätiön Olli Valkosen esipuhetta teokseen: ”Viipurin historiallinen museo toimi kaukonäköisesti sopiessaan 1913 taiteilija Viktor Svaetichinin kanssa Viipurin ja eteläisen Karjalan alueen maisemallisten ja rakennettujen kulttuurikohteitten kuvaamisesta autenttisessa ympäristössään maalauksina ja piirustuksina. Epävirallisellä ”toimeksiannolla” ei ollut tarkoittaa, ja se antoi aihepiirin hallitsevalle taiteilijalle melko vapaat kädet aiheiden valinnassa. Näin syntyi vuosikymmenien varrella ainutlaatuinen taiteellinen kuvakartoitus tietyn alueen merkittävistä kohteista tietyn ajanjaksona. Museolla tuskin oli aavistusta, millaisen lisäarvon tämä kokoelma tulisi saamaan sen ansiosta, että niiden kohteet yhtäkkiä jäivät valtaosaltaan toisen valtakunnan alueelle, osittain tuhoutuneina – samoin kuin itse museokin.”

Nyt ymmärtää miksi Viktor ei juurikaan ollut kotona. Mittava ”työmaa” piti hänet matkoilla. Viktor oli itse erakkoluonne, askeettinen ja ankara. Hän käytti öljyvärien sijasta enimmäkseen vesivärejä, koska öljyvärit olivat rutiköyhälle perheelliselle kalliita (ja ovat vieläkin!).

Hänen töittensä säilymisen historia on varsin dramaattinen. Viipurin historiallisen museon evakuointi aloitettiin jo syyskuussa 1939. Museo suljettiin sodanvaaran vuoksi 9.10.39. Osa saatiin vietyä Rautalamille Peuran museoon ja Hämeenlinnan maakunta-arkistoon, kunnes talvisodan viimeisinä päivinä museo sai täysosuman lentopommista.

Samoin kävi Viktorin ja hänen poikansa Helgen yrittäessä pelastaa Säiniön kodissa

öljymaalauksia, joita ei voitu ottaa evakko-rekeen. He laittoivat ne lattialle sängyn alle, koska vuonna 1918 sisällissodan aikana ne olivat tulleet täyteen luodinreikiä riippuessaan seinillä. Se ei nyt auttanut, vaan lentopommi tuhosi kodin välittömästi.

”HE LAITTOIVAT
MAALAUKSET SÄNGYN ALLE,
KOSKA VUONNA 1918 NE OLIVAT
TULLEET TÄYTEEN LUODINREIKIÄ
RIIPPUESSAAN
SEINILLÄ.”

Tämä ei vielä riittänyt, vaan Lappeenrannan museossa riehui 1.2.1972 yöllä tulipalo, jossa tuhoutui myös parikymmentä Svaetichinin työtä. Kun nämä vastoinkäymiset otetaan huomioon, on Viktorin töitä ollut valtava määrä alun perin.

Viktor syntyi 22.12.1877 Salmissa, Tuleman kylässä, ns. Jusupoffin hovissa (kartanoita kutsuttiin Karjalassa hoveiksi). Isä oli nimismies Friedrich (Feodor/Fritz) Svaetichin, joka kuoli 1881 vain 44-vuotiaana. Äiti Elisabeth (o.s. Westenius) jäi yksin yhdentoista lapsen kanssa, Viktor oli silloin vasta nelivuotias. Äiti päätyi Viipuriin rinkeli- ja piparkakku-leipuriksi. Perhe asui Pantsarlahdessa. Niukuudesta huolimatta Viktor sai käydä kouluja, kuten sittemmin poikansa Helge (synt 1925), josta tuli diplomi-insinööri. Viktor kävi

Svaetichinin maalaus syksyiseltä Terijoelta vuonna 1926 ei pääse mustavalkolehdessä oikeuksiinsa. Museo ei tiedä missä kuvan kyläkatu tarkalleen sijaitsi.

kansakoulua Viipurissa. Vuosina 1895-1898 hän opiskeli piirtämistä ja maalaamista Viipurin Taiteenystävien piirustuskoulussa ja jatkoi opintojaan Suomen Taideyhdistyksen piirustuskoulussa Ateneumissa, jossa toinen kareli-aani Aksel Gallen-Kallela opiskeli 1883.

Piirustuksen korostaminen oli avain Viktorin dokumentoivaan tyyliin, jota korosti myös se, että hänestä kehittyi valokuvauksen ammattilainen.

Hän piti kursseja valokuvauksessa ja toteutti pelkästään valokuvaamalla dokumenttiprojekteja. Hän mm. valokuvasi Viipurin huomattavimmat nähtävyydet yhdessä arkkitehti Juhani Vikstedtin kanssa 1922. Tuloksena oli yli 200 valokuvan kokoelma vuonna 1943 Vikstedtin (Viiste) julkaisemassa kuvakirjassa ”Viihtyisä vanha Wiipuri”.

Lisätulojen hankkimiseksi Viktor toimi piirustuksen opettajana Viipurin klassillisessa lyseossa 1914-1920 ja 1929.

Koulun pojat pitivät jäykkää ja omanarvontuntoista eksentrikkoa pilkkanaan. Koska nimi oli niin vaikeasti lausuttava, häntä kutsuttiin nimellä ”Vetehinen”.

Entisillä oppilailla ja opettajilla, erityisesti rehtori Antti Helanderilla oli paljon värikkäitä muistikuvia Viktorista (Viki). Ryssänviha suomenkielisten keskuudessa oli niin suuri, että osa venäjänkielisistä suomensi nimensä.

Viktorin lapsista äitini ja enoni Helge ottivat keksimänsä nimen Saarnilinna ennen sotaa. Helgen Italiassa asuva poika Pekka otti sittemmin nimen takaisin oltuaan viimeinen Saarnilinna.

Karjalan ja Viipurin kuvaajana Viktor oli osa suurta nostalgia-aaltoa kaikesta menetetystä. Hän asettui aloilleen vasta keski-iässä menetyään naimisiin Jenny Kuvajan kanssa vuonna 1916, jolloin äitini syntyi.

Heille syntyi vielä tytär Christel, joka

Timo Paavolainen ja Eva S. Lassus-Paavolainen poseeraavat Svaetichinin töiden edessä. Ne olivat näytillä galleria G18:ssä, jossa Eva piti kesällä 2011 näyttelyn Konstsamlares på mitt sätt. Esillä oli hänen keräämänsä taidetta.

”KOULUN
POJAT PITIVÄT
PIIRUSTUKSENOPETTAJAA
PILKAANAAN. KOSKA
NIMEÄ OLI VAIKEA
LAUSUA, HE KUTSUIVAT
HÄNTÄ VETEHISEKSI.”

tavattuun talvisodassa ruotsalaisen vapaaehtoisin Hans Bergin, muutti Ruotsiin, jossa he saivat kaksi tytärtä.

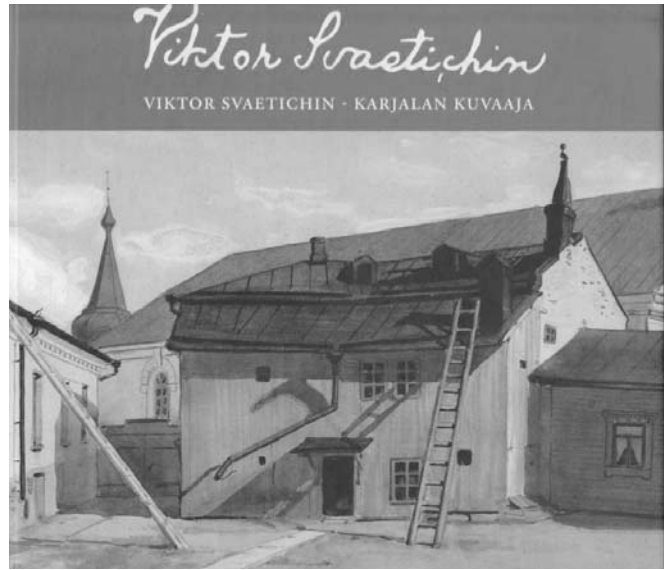
Helge puolestaan sai kaksi tytärtä ja pojan. Helgen mukaan isä oli ennen naimisiinmenoa viettänyt kiertelevää taiteijaelämää ”Leben Künstlerleben”, jolle mammona ei merkinnyt mitään.

Viktor kuoli saappaat jalassa mottimetsässä Helsingissä 27.11.1942 sydänkohtaukseen 65-vuotiaana.

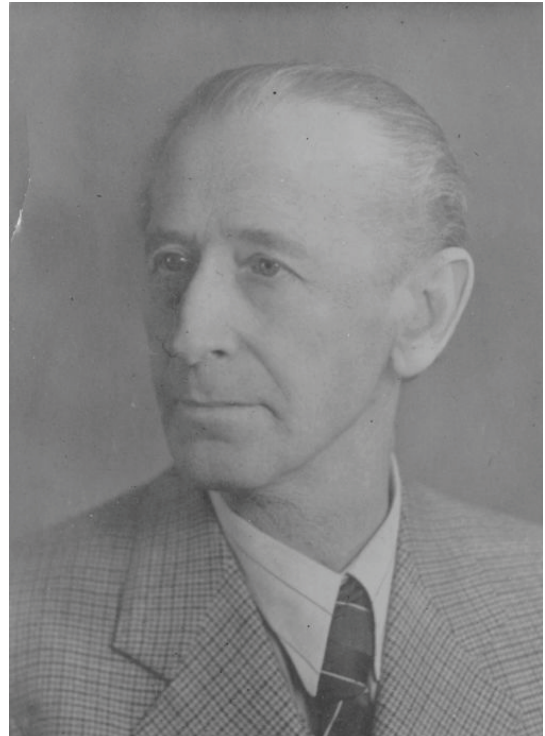
Timo J. Paavolainen

Valokuvat vanhasta ja nuoresta Viktor Svaetichinistä Timo J. Paavolaisen kotialbumista.

Kuvat akvarelleista on skannattu teoksesta Victor Svaetichin – Karjalan kuvaaja. Etelä-Karjalan taidemuseo, Lahden historiallinen museo. (Jyväskylä 2009) toim. Tulla Pöyhiä. Jutun alun kuvassa Svaetichinin näkemys Terijoen kirkosta vuodelta 1925.

Viktor Svaetichin – Karjalan kuvaaja -kirjan kanteen on valittu taiteilijan maalaus Viipurin Keisarinkadulta vuodelta 1913. Kirjaa myyvät muun muassa Lahden kaupunginmuseo ja Karelia-klubin verkkokauppa.

Taiteilija nuoruusvuosinaan ja kypsimmällä iällä

Hallikauppiaan perhe – Loikkasen Paabolaiset ”Turastusta itsenäisessä Suomessa”

4. osa

Olavi Anttilan kirjan – ”Eräs evakkotie,
Ainon ja Reinon tarina” – mukaan.
Jatkoa edellisestä numerosta.

Pitkä, hoikka ja komea mies käveli ryhdikäänä pitkin metsäpolkua kohti kahta marjastajaa, jotka seisahtuivat vakavina ja hiljaa hänen eteensä.

Mies sanoi:” Minä olen Aleksanteri Toinen ja omistan kaikki nämä maat täällä.” Anni Paavolainen, joka oli varoittanut tytärtään Ainoa pysymään vaiti, niiasi nöyrästi ja tervehti ”armollista majesteettia” sekä kertoi heidän olevan vain marjastamassa.

Tsaari nyökkäsi armollisesti ja sanoi: ”Kyllä te saatte poimia marjoja minun metsästäni.” Anni kumarteli ja kiitteli vuolaasti armeliasta tsaaria, ja marjastajat vetäytyivät vähän kauemmaksi jatkamaan keräämistään.

Anni oli ahkera marjastaja ja sienestäjä eikä pelännyt mielisairaalan hoidokkeja, joista rauhalliset ja vaarattomat saivat joskus kuljella myös sairaalan ympäristössä.

Äitini Aino muisteli miehen muistuttaneen aika paljon ulkonäöltäänkin tsaari Aleksanteri Toista, tosin vaatteet paljastivat hänen olevan läheisen mielisairaalan potilaita.

Tuo Papulan sairaala oli valmistunut Viipurin maalaiskuntaan Papulan teurastamon ja Loikkasen (virallisesti Karjalan kaupunginosana) väliin kunnalliskodin lähelle vuonna 1912. Sairaala laajennettiin 1920-luvun lopulla 182-paikkaiseksi.

Kunnalliskodin ja Papulan mielisairaalan alueet liitettiin vuonna 1924 Viipurin kaupunkiin, mutta Karjalan kaupunginosa eli Loikkanen vasta 1928.

Viipurin Papulan kansakoulun 6. luokka. Aino takarivissä, opettaja Kumlin tyttöjen keskellä

Pulpetista tiskin taakse

Annin ja Matin elämä jatkui myös itsenäistyneessä Suomessa työntäteisenä, ja tytöt joutuivat töihin kauppahallin lihakauppaan heti, kun voimiltaan ja koulunkäynniltään pystyivät.

Koulusivistystä Matti ei suuresti arvostanut – itseoppinut kun oli. Tytöistä vanhin, Elli, kävi kansakoulun, josta sai päästötodistuksen keväällä 1919, sekä myöhemmin jatkoluokat.

Myöhemmin hän kävi vielä Wiipurin kauppa-apulaisiltakoulun, josta sai päästötodistuksen keväällä 1925.

Keskimmäinen tytär Lahja sai käydä käydä keskikoulun Wiipurin Tyttölyseossa eli Tipolassa. Jugend-tyylinen koulurakennus oli arkkitehti Johan Jacob Ahrenbergin piirtämä, ja sen päätyseinässä oli kirjainyhdistelmä T T T T T T.

Se tarkoitti mietelauseita ”Tämän Talon Tytöistä Tulee Toimeliaita Talon Tyttöjä” tai ”Tämän Talon Tytöistä Tulee Taitavia Talon Tyttöjä”.

Matin mielestä Lahjan toimeliaisuus ja taidot karttuivat tarpeeksi jo keskikoulussa, jonka jälkeen tuli käsky työhön.

Kuopus Ainokin aloitti oppikoulussa, mutta sairastui ollessaan toisella luokalla, jäi luokalleen ja joutui palaamaan kansakouluun kuudennelle luokalle, koska isä-Matti totesi, ettei heillä laiskoja koulutettaisi.

Hallissa, Matin lihakaupassa, Aino aloitti myyjän työt 12-vuotiaana vuonna 1927. Palkkaa ei perheyriyksessä Matin mielestä tarvinnut kellekään perheenjäsenelle maksaa.

Mikä ei tapa, vahvistaa

Matin isä Antti Paavolainen oli ollut aikalaistekseen suuri mies, 186 cm pitkä ja 106-kieloinen. Matti itsekin oli iso, vaalea, raskaste-

Elli Paavolainen Kauppahallin edustalla 1920-luvulla

koinen, vahva ja karski sekä sangen omintakeinen persoona, jota kuvaavat monet hänestä kerrotut jutut.

Eräänkin kerran, kun Matti hallissa iski vahingossa lihakirveellä reiteensä, mies paikkasi itse itsensä. Hän veisteli repsottavat liha- ja rasvasuikaleet fileerausveitsellä pois, komensi Ainoa tuomaan neulan sekä pikilankaa ja ompeli itse haavan umpeen. Työtä jatkettiin iltaan asti. Samoja itsehoitoperiaatteita Matti sovelsi tyttäriinsäkin.

Kun Lahja oli Matin Säiniöltä vuokraamalla heinämaalla isänsä kanssa latoa rakentamassa, tyttö putosi ladon katolta. Matti ei kuitenkaan kiirehtinyt viemään Lahjaa lääkäriin, vaan teki täyden päivän ja tuli tyttärensä kanssa vasta yöjunalla kaupunkiin.

Asemalta kotiin ei tietenkään otettu vossikkaa, vaan käveltiin. Aamulla Lahja oli aivan jäykkä, mutta kun luita ei ollut katkennut, ei lääkäriä vieläkaan tarvittu – ja todellakin, aikansa jäykistelyään tyttö parani itseksententiselleen.

Se, että Aino jäi luokalleen oppikoulun toisena vuonna, ei ollut Aino syy, vaan aiheutui pitkäaikaisesta poissaolosta koulusta pahan anemian tähden.

Syynä anemiaan lienee ollut Ainon juuri oppikoulun alaluokille sattunut kasvupyrähdys: 13-vuotiaana hän oli muita ikäisiään jo puoli päätä pitempi. Anemia vei ruokahalun kokonaan ja laihdutti ennestäänkin jo hoikan tytön.

Jouluna Aino oli jo petipotilas. Hänen joululahjaksi saamansa potkukelkka nostettiin sängyn pätyyn, jotta hän näkisi lahjansa ja piristyisi.

Ainon vointi pääsi lopulta niin pahaksi, että Matti aamuisin töihin lähtiessään hyvästeli tyttärensä, jos vaikka tämä päivän aikana kuolisi.

Tytön huonosta kunnosta huolimatta vanhemmat eivät vieneet häntä lääkäriin, ennen kuin toinen hallikauppias, Aleksi Mahkonen, puuttui asiaan. Mahkonen, joka piti Ainosta, uhkasi, että ellei Matti veisi tytärtään lääkäriin, hän veisi ja lähettäisi laskun Matin maksettavaksi. Matti taipui ja antoi rahaa Ellille, joka vei Ainon lääkäriin.

Verta vahvistaneet lääkkeet ja muutaman viikon oleskelu kesällä serkun, Amanda Vaittisen, luona Kuokkalassa palauttivat Ainon kunnan. Siellä Aino myös tutustui kuuluisaan näyttelijättäreeseen Elli Tompuriin ja tämän kahteen poikaan, jotka viettivät yhdessä kesäänsä Kuokkalassa.

Aino toipui nyt niin nopeasti, että saattoi

jo mennä syksyllä tansseihin – omin lupineen tietenkin karkaamalla ikkunasta. Oppikoulun sijasta hänen oli kuitenkin mentävä takaisin yläkouluun Papulaan.

Kansakoulun jälkeen Aino kävi vielä kaksi vuotta jatkokoulua liikelinjalla. Sieltä hän sai – käytännön työn ohessa – perustietonsa kauppiaan ammattiin.

Kansainvälinen kauppahalli

Työ lihakaupassa oli raskasta. Eläinten ruhot säilytettiin kokonaisina hallin kellarissa jäissä – koneellista jäähdystystä ei tuolloin tietenkään vielä ollut. Päivän alkaessa lihat kannettiin ylös myymälään paloiteltaviksi.

Matti saattoi kantaa kerralla kokonaisen lehmänruhon puolikkaan. Hän pani tyttöjenkin kannettavaksi raskaita ruhonosia eikä ymmärtänyt, että tyttäret eivät olleet yhtä riskejä; kerran Elli pyörtyikin liiallisen taakkansa alla.

Matin murheena oli se, ettei hänelle ollut suotu poikaa ja työn jatkajaa. Puuttuvan pojan sai korvata vanhin tytär Elli, jonka tehtäväksi lankesivat raskaimmat työt.

Hän joutui jopa avustamaan isäänsä teurastuksissa, olihan Matti hankkinut oppivuosiinsa Helsingissä myös teurastajan taidot ja osti maalta eläimiä teurastettavakseen.

Rehun niille hän sai tuolta 1920-luvulla

Kauppahallin mimmijoukkue pelasi jalkapalloa 1930-luvulla. Kuvassa vasemmalla Aino ja Elli.

vuokraamaltaan palstalta Säiniöltä. Vaikka muutkin tytöt osallistuivat perheen yhteiseen liiketoimintaan, he eivät olleet yhtä käyttökelpoisia kuin Elli.

Kun Aino esimerkiksi sai käskyn teurastuksessa hämmentää verta, hän pyörtyä kupsahti.

Ellin aikaan ei kansakoulussa kieliä luettu, mutta Viipurin kauppahallissa piti osata palvelella asiakkaita ainakin yleisimmillä Viipurissa puhutuilla kielillä.

Suomesta oli tullut 1900-luvulla Viipurin yleisin kieli, sitä puhui kotikielenään noin 90 prosenttia. Viipuri oli kuitenkin ennen talvi- ja jatkosotia Suomen kansainvälisin kaupunki, jossa puhuttiin myös mm. venäjää, ruotsia ja saksaa.

Vuonna 1939 Viipurin vakituista asukkaista ruotsia puhui äidinkielenään 3,2, venäjää 5,6 ja saksaa 1,2 prosenttia, lisäksi puhuttiin jiddishiä, ranskaa ja italiaa. Viipurissa oli myös ”oma kieli”, suomen ja näitten kaikkien kielten sekoitus, jota kutsuttiin rootteliksi.

Venäjäksi Elli osasi vielä vanhanakin sujuvasti sekä lihakaupassa myytyjen tuotteiden nimet että lukusanat ja asiakkaiden palvelemisessa tarvittavat sanonnat ja kohteliaisuudet – ehkä muutakin.

Hallin väki tunsikin hyvin toisensa, ja kaikkien yhteinen ystävä oli suuri bernhardilaiskoira Nero, joka kierteli myymälöissä tervehtimässä kauppiaita ja kerjäämässä makupaloja.

Niitähän kauppahallin myymälöistä aina löytyi – ja yhdellä ahmaisulla katosi suuren koiran kitaan niin iso kappale naudan keuhkoa kuin pienempikin purtava.

Hallilaisilla oli ainakin jonkin aikaa myös naisten jalkapallojoukkue, jossa Paavolaisten tytöistä pelasivat Aino ja Elli.

Keskikoulun ansiosta Lahja säästy kouluaikanaan raskailta ruumiillisilta töiltä. Koulun jälkeen hän yritti etsiä itselleen työpaikkaa, mutta keskikoulutodistuksesta huolimatta toimistotöitä ei löytynyt.

Työn ja rakkauden etsintää

Valtion virkoihin pääsy tyssäsi Lahjan kertoman mukaan aina siihen, kun kumpikaan vanhemmista ei ollut töissä valtiolla.

Rautatieläisten lapset pääsivät rautateille konttori- tai muihin töihin, mutta Matti oli kauppias. Matti taas kieltäytyi käyttämästä tuttavuussuhteitaan työpaikan saamiseksi, vaikka niiden avulla ainakin harjoittelupaikka olisi voinut löytyä.

Niinpä Lahja meni töihin kauppahalliin, ei kuitenkaan isälleen, vaan toiseen, ränttyjä (= räntör vid slakt) eli eläinten maksaa, keuhkoja, sydäntä ja muita sisäelimiä myyvään liha-kauppaan; myöhemmin hän sai paikan myös kangaskaupasta myyjänä.

Lahja meni naimisiin kesällä 1930 melko nuorena, vasta 21-vuotiaana, Loikkasessa asuneen veturinkuljettajan Valtteri William Vartolan kanssa. Vartoloita, entisiä Walleniuksia, pidettiin ”vähän muita parempina ihmisinä” Loikkasessa.

Myös tämä perhe oli hyvin musikaalinen, Lahjan lanko Viljo Wallenius oli Kansallisoopperan laulajia ja Valtterilla oli komea basso.

Vappu Anttila

jatkuu seuraavassa lehdessä

KARJALAN JA KIVENNAVAN KUULUMISIA KESÄLTÄ 2011

Mauno Reiss, Mika Ilonen, Juha Vättö, Lauri Vuorikari sekä kirjoittaja Vesa-Pekka Paavolainen kiersivät Kannasta. Vesa-Pekka asuu työnsä puolesta Pietarissa ja kertoili jo Gustavelundin kokouksessa elämästä Venäjällä. Hän kuuluu Paavolaisten esikoisharaan, "eskilläisiin" ja on Jaalan kaupiasperheiden vesa.

Tänä kesänä viimein toteutimme pitkäaikaisen suunnitelmamme kiertää Karjalaa hyvien ystävieni kanssa.

Meillä kaikilla oli jotakin siteitä Karjalan suuntaan suvun tai Suomen sotahistorian myötä.

Niinpä kauniina kesäkuisena päivänä starttasimme kuuden hengen voimin pikkubussimme Pietarista lähteäksemme ihailemaan, oppimaan ja muistelemaan Karjalaa.

Koko joukkomme oli jo ennestäänkin hyvin venäjää tuntevaa porukkaa ja kaikki olivat myös erityisen kiinnostuneita sotiemme vaiheista.

Pietarista matkamme suuntasi ensin Terijoen rantoja ihailemaan, sieltä Raudun kautta Sakkolaan, Green village -nimiseen mökkikylään, jossa majoituimme koko viikonlopun ajan.

Mökiltä käsin oli helppo lähteä aina aa-

muisin uusiin käyntikohteisiimme. Pietarista hankimme ruokatarpeet koko viikonlopuksi, ja aloimme jonottaa pääsyä kaupungista ulos.

Koska oli perjantapäivä, olivat hidadeina valtavat ruuhkat kaupungin ulosmenoteillä. Olihan mökkeily- ja retkeilykausi parhaimmillaan helteisestä kelistä johtuen.

Muutaman tunnin matkan jälkeen saavuimme Terijoelle pitämään kahvitaukoa ja ihailemaan rantamaisemaa.

Rannat ovat kyllä kauniita, mutta retkeilijöiden rantaan jättämät roskat latistivat näkymää. Rannoilla oli hyvin vähän roska-astioita ja se oli sitten johtanut siihen, että roskat oli jätetty rannalle.

Kuva laskettelumäestä. Kuvassa Igoran kahvilan terassilta näkyvää laskettelurinnettä, jonka alapäässä on lampi uimiseen

Seuraavana kohteena oli Rautu, jossa py-sähdyimme ihastelemaan uutta vapaa-ajan keskusta, Igoraa.

Se toimii kesäisin leirintäalueena, mökkikylänä, alueella on hotelli, jäähalli, tenniskentät, yms. Talvisin Igora toimii laskettelu- ja hiihtokeskuksena.

Jatkoimme matkaamme Sakkolaan, jossa majoittuisimme koko viikonlopun ajan hyväntasoisessa hirsimökissä.

Paikka oli todella siisti ja hyvinhoidetun oloinen. Palveluja oli hyvin tarjolla, ravintola, uima-allas, sauna, grillikatokset ja halutessaan olisi voinut vuokrata myös polkupyöriä.

Matkalla Raudusta Sakkolaan hämmästelimme kaikki liikenteen vilkkautta.

Kilometrien mittainen katkeamaton autojono kulki kuitenkin mukavasti kohti määrätietämme.

Seuuraavana aamuna aloitimme matkamme vieressä olevalle Kiviniemen sillalle. Paikka jossa Vuoksi vaihtuu Suvantojärveksi.

Tarujen mukaan pohjassa makaa vieläkin Venäläinen tankki sotilaineen. Nyt kosken kuohuissa olivat melojat harrastuksensa parissa. Matkamme jatkui sieltä kohti Siestarjokea ja Mainilaa.

Viimein matkamme jatkui Kivennavalle, jossa olisimme käyneet tervehtimässä Kulttuuritalon johtajaa, jospa sattumoisin olisi paikalla.

Näin ei kuitenkaan ollut, mutta Mika Ilosen kattavan Karjalan historian tietämyksen turvin saimme täälläkin hienosti opastetun kierroksen Kivennavan nykypäivään ja perheyttämisen paikan historiaan.

Muistomerkeissä on hyvä olla tekstit suomen lisäksi myös venäjäksi, jotteivät ne joudu

Kiviniemen silta ja kosken kuohut

vandalismin kohteeksi.

Ikuisuuden portti oli vasta oikaistu suoraksi paikallisen Nikolain toimesta, ja hänelle oikaisusta aiheutuneet kulut korvasimme hänet tavatessamme.

Vanhan kirkkomäen kiveen on hakattu kartta ja opasteet. Kiveen liitetty myös hassu tapaus siitä miksi kiveen on kaiverrettu teksti ”sama venäjäksi”.

Kaiverrusta tilattaessa oli paperille kirjoitettu kaikki kaiverrettavat tekstit suomeksi, jonka jälkeen ohjeessa luki ”sama venäjäksi” ja sen alla venäjänkielinen teksti. Kaivertaja oli

noudattanut ohjetta sanataarkasti!

Kirkonmäeltä löytyy myös Katri Paavolaisen muistomerkki. Muistomerkki oli hiukan kallistunut, mutta vielä tukevan oloisesti kuitenkin pystyssä.

Muistomerkin juurelta löytää yleensä aina tuoreita kukkasia, konvehteja tai muita kunnioituksen osoituksia koko Kivennapaa kohtaan. Sinne minäkin kedon kukkasista keräämäni kukkakimpun jätin.

Porukassa hämmästelimme, miten tuo muistomerkki onkin selvinnyt vahingoittumattomana koko sota-ajan ylitse, ja miten

Siestarjoki, joka oli Suomen ja Venäjän välinen rajajoki.

siitä on muodostunut muistomerkki kaikille kivennapalaisille.

Luantai-päivän kierros oli tehtynä, ja paluumatkalla Sakkolaan pysähdyimme uimaan matkalle osuneeseen järveen, jossa nautimmekin picnic-antimia yhdessä paikalle sattuneen kreikkalais-venäläisen seurueen kanssa.

Järven vesi oli lämmintä ja puhdasta, niin-pä paikalla olikin paljon väkeä nauttimassa kesäpäivästä.

Sakkolaan päästyämme laitoimme aamulla likoamaan jätetyt herneet pataan ja aloimme hernerokan keittoon.

Kyllä se rokka hyvältä maistuiakin päivän matkustelujen ja metsissä rämpimisten jälkeen.

Uuteen päivään, sunnuntaihin heräsimme tavaroita pakkaillen ja viimeisen matkapäivämme kohteita odottaen.

Päätimme yrittää Taipaleenjoelle, vaikkakin olimme kuulleet tie on erittäin huonossa kunnossa.

Hyvän ja kuivan kelin myötä onnistuimme kuitenkin tavoittamaan Taipaleenjoen rannan, osa matkasta jopa autolla peltoa myöden ja

loput jalkaisin.

Yllätykseksemme huomasimme siellä olevan myös pienkoneille sopivan lentokentän ja muutaman todella upean ja ison mökin.

Kirkonmäen suojeleminen ja Kivennavan Kihut 2012

Kivennavan kirkonmäen vanha hautausmaa-alue on saatu sopimuksella rauhoitettua jo joitain vuosia sitten.

Mutta aina vallan vaihtuessa Kivennavalla eli Pervomajskojessa on kuitenkin olemassa riski, että uusi kunnanjohtaja kumoaa edellisten päätöksiä.

Nykyinen kunnanjohtaja, hra Fanis Nasirovits Mardanov, on kuitenkin luvannut pitää aluetta edelleen rauhoitettuna historiallisen muistopaikan statuksella.

Sopimuksen perimmäisenä tarkoituksena on, ettei tälle paikalle rakennettaisiin mitään tai aluetta luovutettaisi muuhun käyttöön.

Alueen osalta tulisikin tehdä kivennapalaisten sukujen yhdessä suunnitelma alueen kehittämiseksi, hoitamiseksi ja kunnostamiseksi.

Samoin suunnitelmaan liittyvän budjetin laadinta sekä toteutuksen ja rahoituksen järjestäminen.

Kivennavan Kihut eli kivennapalaisten pitäjäjuhla on sovittu pidettäväksi jälleen Kivennavalla ensi vuonna eli 21.-22.7.2012.

Mika Ilonen selitti tulevia järjestelyjä. Viime kerralla vuonna 2005 paikalla oli ollut n. 1000 henkeä, joka tekee mittavat järjestelyt tarpeelliseksi. Esimerkiksi ruokailun järjestäminen oli silloin hoidettu Suomesta tuoduilla soppatykeillä ja suomalaisella hernerokka-puolivalmisteilla.

Kahvitus ei oikein ollut toiminut, kun keit-

Kirkonmäen opastekiveen on tunnollinen kaivertaja kaivertanut aivan kaiken, mitä ohjepaperissa lukee. Myös sanat ”sama venäjäksi”

Katri Paavolaisen uistomerkki on selvinnyt sodan melskeistä ja siitä on muodostunut kaikkien kivennapalaisten yhteinen muistelupaikka. Patsaan juurella on usein kukkia, konvehteja tai muita kunnianosoituksia.

tokapasiteettia ei riittänyt noin suuren määrän tarpeisiin.

Nyt kuitenkin myös paikalliset tahot ovat valmiimpia järjestelyihin, mutta meidän suomalaisten apuja kyllä tarvitaan edelleenkin.

Tarkoituksena on myös tukea nykyistä Kivennapaa käyttämällä paikallisia palveluita, joten omaa myyntiä ei ki-huissa sallittaisi.

Tarkemmat suunnitelmat tulisi saada juhla-järjestelyihin viimeistään ensi kevään aikana.

Majoituksen osalta tulisi kaikkien vierai-den itse järjestää itselleen majoipaikka.

Alustava suunnitelma olisikin, että en-nakkoilmoittautumisilla voitaisiin varautua ajoissa oikeaan määrään juomisia, syömisä ja ruoanvalmistus kapasiteettia.

Juhlaan myytäisiin kahvitus- ja ruokai-lulippuja. Tällä kerralla paikalliset järjestäisi-vät kaikki kahvitukset ja ruokailut itse.

Viimeksi oli myös bajamajat (wc-tilat) tuo-

tu Suomesta, ja tietysti niiden kuljetukset ja huollotkin tulee järjestää, kuten myös jättei-den edelleen käsittely jotenkin.

Kihujen majoitukset, matkat ja viisumit vaativat järjestelyjä. Mutta nehän voi kätevästi hoitaa Suomessa matkatoi-mistojen kautta.

Kihuille ilmoittautuneiden rekisteröinti-paikalle tarvitaan myös tulkki, joka pystyy vastaamaan paikalla esitettyihin kyselyihin ja opastaa vieraita myös suomenkielellä.

Pietarissa 6.10.2011

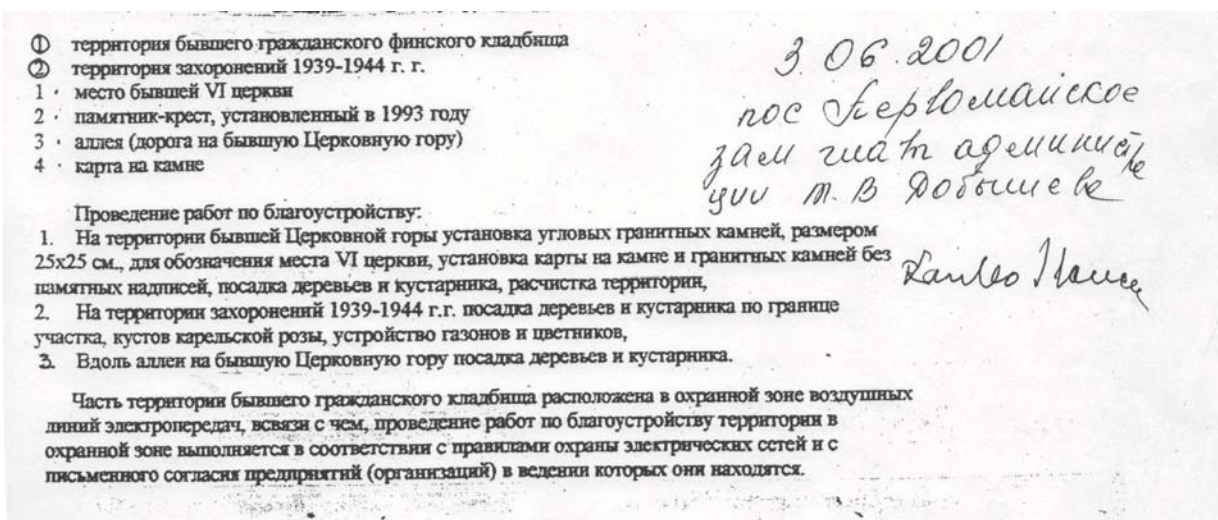
Vesa-Pekka Paavolainen

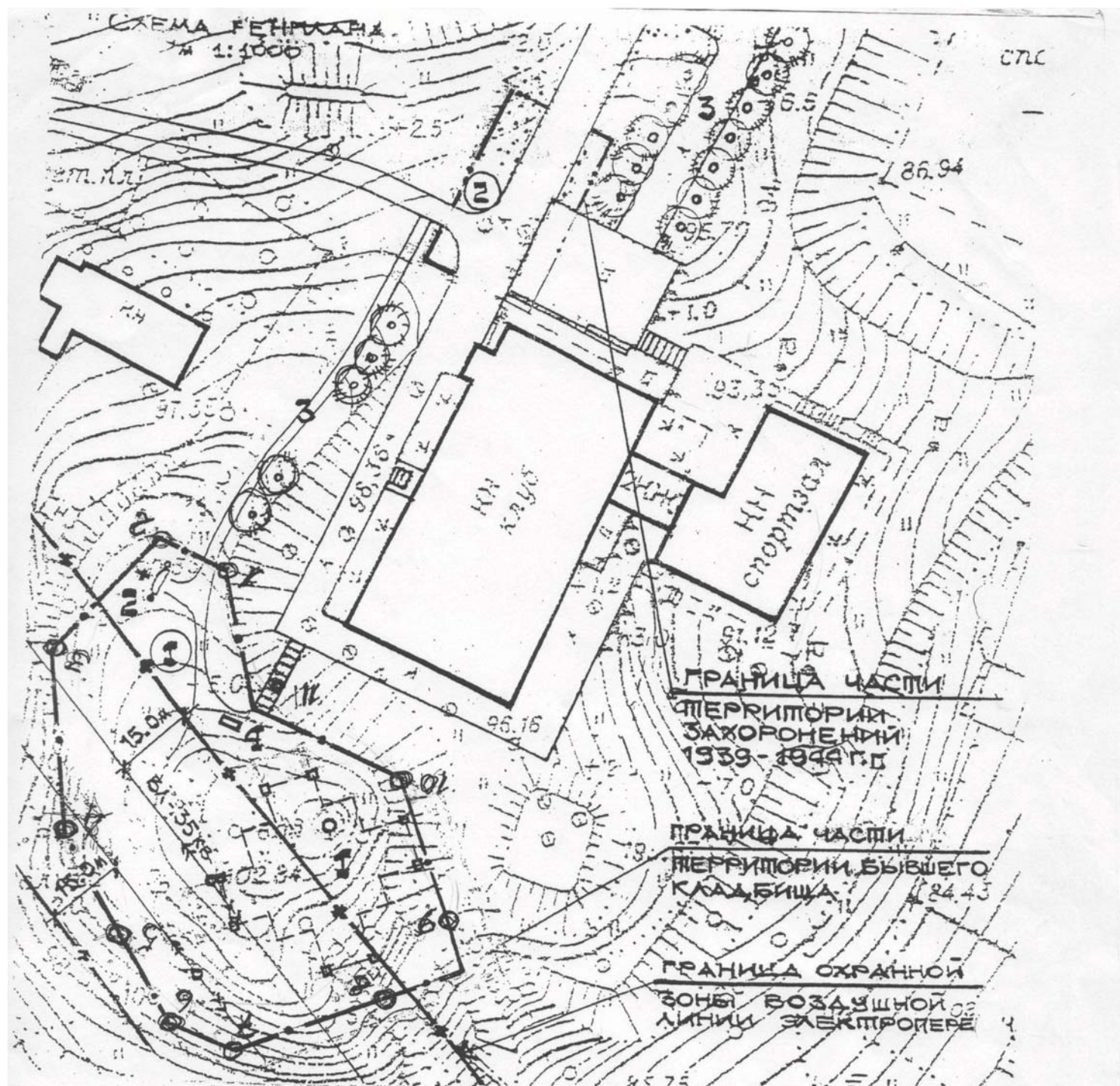

Taipaleenjoen kenttähautausmaan muistomerkki

Siiranmäen muistomerkki. Muistomerkillä käydessämme tuli sinne turistibussikin, mukanaan suomalaisia matkustajia, joilla oli samanlainen ajatus käydä katselemassa vanhoja taistelupaikkoja. Kuvassa vas. Vesa-Pekka Paavolainen, Mauno Reiss, Mika Ilonen, Juha Vättö ja Lauri Vuorikari.

Kivennavan kirkonmäen rauhoitussuunnitelma vuodelta 2001. Laatinut Kauko Ilonen. Karttaselitykset vaemmalla.

Molla Paavolaisen uusi elämä

*Suppusuisen nukan poikki mennyt pää
parantui nukkekirurgin käsittelyssä.*

Esine, joka tarttui mukaan -palstalla kuullaan tällä kertaa tarina Annikki Paavolaisen Molla-nukan värikkästä elämästä. Tarinan ja kuvan lehteen toimitti Annikin sisko Leena Kivilä.

”Nukke Molla Paavolainen syntyi vuoden 1955 ja 1956 välillä Annikki Paavolaisen käsityönä tämän ollessa Seminaarissa.

Kaikki muu nukessa on käsityötä paitsi pää. Hän avaa ja sulkee silmänsä ja hänellä on kaunis suppu-suu.

Alusasun pöksyn lahkeessa on käsin kirjoitettu monogrammi M.P. eli Molla Paavolainen.

Annikilla oli rippi-ikäiseksi saakka pitkä, paksu tukka, vyötärölle ulottuva. Kohta ripille pääsyn jälkeen hiukset leikattiin ja paksu, pit-

kä palmikko säilytettiin visusti. Nyt tuli letille käyttöä, sillä Annikki teki nukelleen omista hiuksistaan letit.

Minä oli kova leikkimään nukilla, joita minulla oli useampikin, mutta kun tämä nukke ilmestyi, olisin halunnut senkin leikkeihini.

Olisihan ollut kiva joka aamu kammata ja letittää nukan hiukset, kuten omilleniinkin tehtiin, mutta ei! Nukkeen en saanut koske-akaan ja se istui vakaasti Annikin huoneen uunin päällä.

Nyt, kun lapsuuskotimme myytiin ja tyhjennettiin löysin Molla-paran muovipussista - ja pää poikki!

Mitä sille oli tapahtunut sitä en tiedä, mutta vein hänet nukkekirurgille, joka tilasi uuden kaularustingin (ja taisi tulla Saksasta asti) ja kirurgi sai Mollan jälleen elämään. Pidän loppuelämäni hyvän huolen Mollasta. ”

Leena Kivilä

*Molla-nukke päineen päi-
vineen istumassa sohvan-
kulmalla*

Makumuistoja kenguruiden maasta

Arja Kusnezov lähetti Sukuseuran lehdelle ruokamuisteloitaan maailmalta. Tällä kertaa julkaistaan hänen muistojaan Australiasta, jossa hän asui perheineen puolitoista vuotta. Tapahtumat sijoittuvat 1960-luvun lopulle, jolloin Arja oli teini-ikäinen.

” Australialaisissa koulussa ei ollut kouluruokailua. Kaikilla oli omat eväät ja koulun kanttiinista sai ostaa karkkia ja jätskiä.

Ruokaperintöön jäi mieltymys lampaanlihaan ja ennen kaikkea FISH AND CHIPS. Niitä söivät Paavolaiset joka viikonloppu.

Aamuisin sujahdimme perheen uuteen hienoon autoon ja suuntasimme kohti seikkailuja. Usein pohjoisen uimarannoille mutta myös Sinisille vuorille Canberraan ja kävimme Melbournissa asti tapaamassa Aune-tätiä ja Ilmari-setää.

Janoomme ja nälkäämme ostimme maan- teiden poskista vesimelonin tai ananasta.

Palattuamme nälkäisinä kotiin haimme kulmagrillistä New South Headroadilta Fish

and chipsit. Ne syötiin oikeaoppisesti suoraan paketti avattuna keittiön pöydällä.

Oli varmaan äidillekin mukavaa kun ei ollut ruoanlaittoa eikä tiskiä.

Merimatalla kotiin

Australiasta tultiin takaisin Eurooppaan puolentoista vuoden kuluttua italialaisella laivalla Galileo Galilei.

Se oli iso hienon hieno laiva. Sitten se myytiin kaukoitään ja lopulta se paloi ja upposi jonnekin Malesian rannikolle.

Galileossa aamiainen oli hostellin rasvaisen ja raskaan aamiaisen vastakohta.

Oli rapeita vasta paistettuja sämpylöitä, munia minuutin kypsennystarkkuudella, juustot, marmeladit, kinkut - pri-

ma! Vastapuristettua tuoremehua.

Kaikki ruoka oli samaa tasoa.

Ateriat koostuivat alkuruoasta, pääruoasta, ehkäpä hieman juustoa ja sitten jälkiruoka.

Oi joi oi niitä ihania jäätelöitä.

Oma tarjoilija meillä oli koko matkan viisi viikkoa..

Karjalanpiirakka, Suomen pizza

Eräänä päivänä laivan viihdytysupseeri tuli luoksemme. Oltiin jo lähellä kotisatamaa Genovaa.

Hän selitti, että laivaan on tulossa illalla suomalaista lehtiväkeä ja pyyntö olisi jos voisimme, naisväki, äiti Sirpa ja minä tulla vierailulle laivan keittiöön ja opettaa vaikka jotain sellaista suomalaista pizzan tapaista.

No ei muuta kuin ekskursiooni laivan uumeniin tutustumaan krominkiiltävään keittiöön ja hihat heilumaan.

Keittiöväkeä 15-20 henkeä siinä ympärillä. Kaikki miehiä tietenkin niin kuin italialaiselle laivalle sopii. Hienoja karjalanpiirakoita teimme. Ruisjauhotkin löytyivät kaapista.

Illallispöytään sitten tuotiin yllätys kun tarjoilija laski eteemme alkuruoaksi ison pizzan kokoisen karjalanpiirakan kaikkine poimutuksineen

Ja yllätys yllätys kun aloimme sitä syömään osoittautui, että puolet oli riisipiirakkaa ja puolet perunapiirakkaa. Hyvin maistui ja munavoitkin oli muistettu.

Jälkeenpäin olen ajatellut, että eihän siellä mitään lehdistöväkeä käynyt. Pojat olivat lyöneet vetoa miten saisivat keittiöön meidät, vaaleat suomalaiset naiset joita isä vahti kuin haukka, mitä en yhtään ihmettele.

Sellainen määrä tuli niitä kosintoja siellä käytävillä, vaikka henkilökunnalla ei ollut lupaa seurustella matkustajien kanssa työn ulkopuolella.”

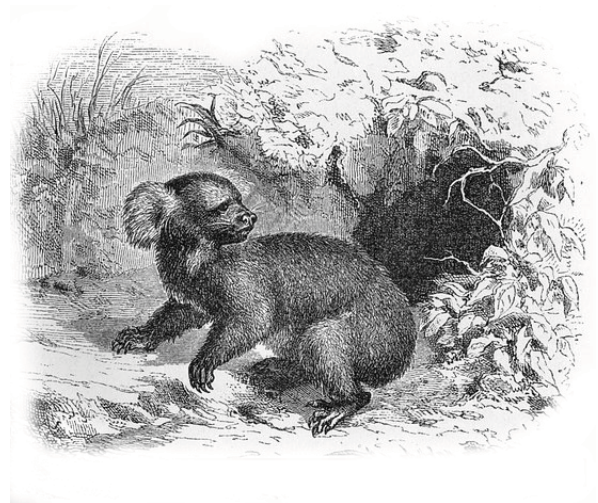
Arja Kusnezov

(Arja on hävittäjälentäjä Uolevi Paavolaisen (T87) tytär. Uolevin isä oli rakentaja Tuomas Paavolainen (T69))

Kuvat: Classroom Clipart

Koalat ja kengurut kuuluvat Australian tyyppilliseen eläimistöön. Niitä ei Arja Kusnezovin muistoissa kuitenkaan syöty

Koulukaveri olikin sukua

17-vuotiaat Sanna Auri ja Oona Paavolainen selvittivät sukujuurensa.

”Uusia ihmisiä tapaa joka päivä. Vuosittain, yläasteelta lukioon siirtyessämme osasimme odottaa moniin uusiin ihmisiin tutustumista sekä uusien hyvien ystävien saamista.

Emme kuitenkaan osanneet odottaa löytävämme samalla myös uusia sukulais-suhteita. Niin kuitenkin tapahtui.

Syksyllä 2010 aloitimme opiskelun Tampereen lyseon lukiossa, IB-linjalla.

Tässä vaiheessa olisi aika esitellä myös meidät, kirjoittajat. Olemme vuonna 1994 syntyneitä, siis 17-vuotiaita.

Toinen meistä, Sanna Auri, on tummahiuksinen vesipalloa pelaava tyttö joka rakastaa lumilautailua. Hän on asunut Ylöjärvellä koko ikänsä neljän sisaruksensa kanssa, joista Sanna on toiseksi vanhin.

Toinen taas, Oona Paavolainen, on vaaleahiuksinen koripalloilija, joka on harrastanut urheilua koko ikänsä. Oona asuu tällä hetkellä Pirkkalassa vanhempiensa sekä pikkusiskonsa kanssa, mutta on asunut yli vuoden ulkomaila Puolassa.

Me molemmat päädyimme Tampereelle, Pyynikintorin laidalla sijaitsevaan lukioon - sattumalta myös samalle luokalle.

IB-tutkinto on kansainvälinen ylioppi-

lastutkinto, jonka aikana opiskelu tapahtuu englanninkielellä. Kouluun haetaan yläasteen päättötodistuksella sekä vaativalla pääsykokeella.

Sannan vanhemmat työskentelevät englanninkielellä ja hänellä on ollut sen kautta mahdollisuus käyttää kieltä erilaisissa yhteyksissä. Englanti, kuten muutkin kielet ovat aina olleet Sannalle mieluisia ja helppoja, joten valinta ei ollut vaikea.

Oona taas on ulkomailla asuessaan käynyt IB-yläastetta, jonka aikana hän sai englantiin vahvan pohjan. Tämä oli syy siihen, että hän haki IB-lukioon, sillä englannin kielellä opiskelu oli hänelle tuttua.

Kuvassa vasemmalla Sanna ja oikealla Oona. Yhteinen esi-isä löytyi yhdeksännessä polvessa.

Koulu alkoi hyvin ja totuimme

uuteen kouluun ja opiskelutyyliin melko nopeasti.

Tutustuimme uusien ystävien ohessa myös toisiimme ja juttu alkoi luistaa. Pikkuhiljaa paremmin tutustuessamme aloimme myös viettää aikaa yhdessä.

Eräänä koulupäivänä koulun portailla istuessamme Sanna tajusi Oonalla olevan sama sukunimi hänen isoäitinsä kanssa.

Asia varmistui sukukarttaa tutkimalla; yhteinen esi-isä löytyi yhdeksännessä polvessa. Siitä eteenpäin olemme kutsuneet toisiamme leikkimielisesti serkuiksi.”

Sanna Auri ja Oona Paavolainen

TEEMU PAAVOLAINEN VÄITTELI

FK Teemu Paavolainen väitteli filosofian tohtoriksi teatterin ja draaman tutkimuksesta, kun Tampereen yliopistossa tarkastettiin 11.6.2011 hänen väitöskirjansa *Theatre / Ecology / Cognition. Theorizing Performer-Object Interaction in Grotowski, Kantor, and Meyerhold*. (Acta Universitatis Tamperensis 1619, TUP, Tampere 2011. 294s.)

Vastaväittäjänä professori John Lutterbie ja kustoksena professori Hanna Suutela. Työtä oli ohjannut mm. professori Bruce McConachie.

Teemu Paavolainen on opiskellut yleistä kirjallisuutta sekä teatterin ja draaman tutkimusta. Erityistä on ollut hänen oleskelunsa eri

yhteyksissä Puolassa, hankittu puolan kielen taito ja pääsy erilaisiin puolalaisiin teatteriaineistoihin.

Hänen pro gradunsa käsitteli jo näyttelijöiden tapaa käsitellä esineitä 1900-luvun tärkeiden avantgardististen teatteriohjaajien töissä.

Väitöskirja lähti syventämään samaa asiaa, mutta kehittyi vahvasti teoreettiseen suuntaan, kognitiotieteiden ja ns. ”ekologisen psykologian” alueelle. Niistä saatujen käsitteiden, kuten kuva-skeemojen (image schemes) ja tarjoumien (affordances) avulla tarkastellaan kolmea teatteriesitystä, vuosilta 1922, 1962 ja 1985.

V. Meyerholdin ohjauksesta *Jalomielinen aisan-kannattaja* ei ole filmattua taltiointia. Kahdesta muusta J. Grotowskin *Akropolisesta* ja T. Kantorin *Kuolkoot*

Väitöksen jälkeen kahviteltiin. Oikealla väittelijän veli Ismo ja pojat vasemmalta Jasi Henrik ja Jami Pertti. Heidän äitinsä Airi (s. Mikkulainen) ei näy kuvassa.

taiteilijat –esityksestä on saatavilla filmatut taltioinnit.

Niistä analysoidaan tilallisia ja toiminnallisia tulkinnan mahdollisuuksia. Siinä kasotaan myös, millaisiin mielen peruskuviin, kuvaskeemoihin, ne vetoavat. Henkilöt on sijoitettu erilaisiin toiminnallisiin mahdollisuuksiin. Lisäksi kysytään, millaisia mielen maisemia niissä koetaan tai mitä niistä on luetavissa näyttämöllisten toistojensa ja rajoitteidensa kautta?

Karonkan kunniapöydässä Teemua ympärillä opponentti John Lutterbie ja vielä tuleva vauvan äiti, opiskelutoveri Kaisa Ikäläinen.

Teoreettisesti lopputulos on erittäin kunnianhimoinen ja vaativa, joka liikkuu uusimman teatterin ymmärtämistä koskevan teoriakeskustelun eturivissä. Tutkijana Teemulla ei ole montakaan keskustelukumpania Suomessa ja hänen tulevaisuutensa tutkijana on selvästi kansainvälisillä areenoilla. Vastaväittäjä tyytyi siksi lähinnä kiittämään teosta ja Teemun väitöstilaisuudessa erinomaisesti muotoilemia vastauksia.

Muutama vuosi sitten, kun itse toimin

teatterintutkimuksen professorina olin jo perehtynyt teoksen varhaisiin versioihin. Silti englanninkielisen väitöstilaisuuden seuraaminen vaati tiukkaa keskittymistä. Harvoin on kuitenkin niin vilpittömin mielin voitu juhlia pitkän ja vaativan työn valmistumista.

Pentti Paavolainen

KUKA?

Teemu Paavolainen (s. 1977) on Mauri Paavolaisen ja Viola Paavolaisen (s. Koskinen) nuorin poika, kotoisin Luopioisista. Perhe kuuluu Vuottaalla asuneisiin Paavolaisten esikoishaaran ”heikkiläisiin.”

Yrjö Heikinpoika Paavolainen (T47) sai menetetyn Vuottaan talon tilalle maatilan Pälkäneellä, jonne sotien jälkeen vanhemmat sekä lapset Reino, Alli, Eino, Kalervo ja Mauri rakensivat uuden kodin. Myöhemmin Mauri (s 1933) toimi linja-auton kuljettajana Luopioisissa.

Maurin ja Violan lapsia ovat Juha (s 1960) ja Ismo (s 1962). Perheen kolmannen ja nuorimman Teemun, otti täti Alli Paavolainen tulkikseen ja seurakseen ulkomaanmatkoille, mitä elokuvia ja kirjallisuutta harrastava poika ei varmaan pannut pahakseen.

Teemun väitöksen jälkeen 4.7.2011 levisivät tekstiviestit ja uutinen tyttövauvan syntymästä. Kaisa ja Teemu olivat ”iloisen ihmeissään.” Sukuseuran puolesta lämpimät onnittelet iloisen perhetapahtuman ja erinomaisesti onnistuneen haasteellisen tutkimustyön johdosta!

Teemu Paavolaisen ja avovaimo Kaisa Ikäläisen vauva sai nimekseen Elsa Maura Militsa.

In memoriam

Katri Veltheim (14.4.1918 – 15.3.2011)

Aika tuli täyteen sukumme tunnetuimmalla karjalaisvaikuttajalla, jonka kaikki muistamme myös kultaisesta ja rakastettavasta persoonastaan.

Hän loi innostavaa tunnelmaa osallistuessaan sukkukokouksiin, hän oli kiitollinen vieras ja vieraistaan kiinnostunut kutsujen emäntä.

Fil. maist. Katri Veltheim (s. Paavolainen) oli luettu arvostetun päivälehdessä, Uuden Suomen teatterikriitikko (1955 - 1983). Eläkkeelle jäätyään Katri avasi uuden aikakauden rakastetuilla Viipuri-kirjoillaan ja muistelmillaan Kannakselta ja Helsingistä.

Hän sai asua kotonaan Espoon Tapiolassa aivan viime kuukausiin saakka ja oli kuollessaan 92 vuoden ikäinen, ehdittyään osallistua vielä useille Kannaksen ja Viipurin matkoille.

Katri Veltheimin tausta loi edellytykset lehtityöhön ja kulttuuritoimittajaksi. Hänen isänsä Erkki Paavolainen toimi Kanneljärvellä kansanopiston johtajana, Karjala-lehden päätoimittajana, kansanedustajana ja Karjalan Liiton perustajana.

Lapsuuden ympäristö tarjosi runsaasti julkisen toiminnan ja taiteenharrastuksen virikkeitä. Vierailut Kivennavalla Pekka-sedän ja Olavi-serkun kotitalossa Vienolassa kuuluivat ohjelmaan.

Viipurin mummolassa hän asui koulukortteerissa, käydessään Viipurin Yhteiskoulua vuodet 1928–1936, kirjoittaen sieltä ylioppilaaksi.

Viipurin teatteri kukoisti, ”nykyaika” ja

äänielokuvat tulivat. Katri Paavolainen opiskeli Helsingin yliopistossa kirjallisuutta, estetiikkaa ja taidehistoriaa ja suoritti filosofian maisterin tutkinnon 1946.

Valto Veltheim, tuleva geologi ilmestyi Katrin elämään jo Viipurin vuosina. Sotien aikana solmittu avioliitto vei Katrin pienen Riitta-vauvan kanssa ensin Petsamoon ja sitten Brasiliaan, Rio de Janeiroon. Myöhemmin hän vietti vuoden Liberiassa, jossa Valto oli työkomennuksella.

Riosta palattuaan Katri sai paikan Uuden Suomen kulttuuriosastolla. Se oli pääkaupungin sivistysneuvoston tärkein päivälehti, ennen kuin Helsingin Sanomat voitti sen kilpailussa.

Nuorena kriitikkona Katri eli kiinnostavaa aikaa, kun Kansallisteatteri kunnostautui modernien eurooppalaisten näytelmien esittäjänä.

Ensi-iltoja edelsivät lehdessä perusteelliset kirjailijaesittelyt ja niitä seurasivat arvostelut. Tehtävä oli pitää yllä kulttuurisia yhteyksiä Eurooppaan ja tapana oli kirjoittaa säännöllisiä reportaaseja Berliinin ja Pariisin teattereista.

Katri innostui myös 1960-luvun teatterin uudistajista. Lahjomattomana hän esitti varauksia, jos lopputulos eivät ollut ”hyvää teatteria”. Veltheim yritti pitää taiteen arvioinnin erossa ajan suuresta kulttuuripoliittisesta debatista ja edusti kantaa, jonka mukaan teatteri voi olla poliittista,

mutta sen on oltava taiteena osattua ja inspiroivaa.

Kiittävässäkin arvostelussa hän saattoi esittää jonkin olennaisen sisältöä, historian tulkintaa tai yksittäistä roolia koskevan varauksen, joka antoi kirjoitukselle terän ja tekee niistä tutkijalle vieläkin kiinnostavia.

Kehuttuaan liikaa Turun kaupunginteatterin esityksiä 1970-luvulla, kun Holmberg ja Långbacka ohjasivat siellä, joutui Velheim omassa lehdessään konservatiivisen kolumnistin hampaisiin.

Teatterikoulutuksen tilaan 1970-luvulla Velheim suhtautui kriittisesti ja moitti sitä poliittisista rekrytoinneista, missä hän ei ollutkaan aivan väärässä.

Hänen tyttärensä Riitta Wikström (1944-2003) seurasi äitinsä jälkiä kriitikkona. Risto Velheim on ulkoministeriön palveluksessa, Hanna Lindberg on kiinteistövälittäjänä ja Laura Velheim-Asikainen kiinteistöjuristin ammateissa. Katri sai yhteensä 12 lastenlasta.

Aikana, jolloin Karjala-teema leimasi puhujan ”neuvostovastaiseksi”, Katri alkoi kirjoittaa kulttuurihistoriallisella ja kirjallisella aineistolla rikastettuja muistelmiaan.

Niitä leimaavat sujuva kieli, humoristinen assosiativisuus ja herkulliset yksityiskohdat. *Kultainen ringeli* (1984) esittelee sitä Viipurin historiaa, joka kehystää koulutytön elämän seikkailuineen. *Kävelyllä Viipurissa* (1985) on varhaisimpia oppaita kulttuurimatkoille, jollaisia hän myös itse luotsasi.

Teoksessa *Kannaksen teillä* (1987) teemana ovat 1930-luvun avoauto- ja polkupyöräajelut pitkin eteläistä Kannasta täydennettynä kuvauksilla venäläisen kulttuurin ja Pietarin läsnäolosta maisemissa.

Tuntematon vuosikymmeneni, 1930-luku (1989) kuvaa opiskeluvuosia Helsingissä, siiveäksi verhottua tapakulttuuria, teatteria, elokuvaa sekä vanhemmilta salattua opiskelijaelämää.

1980-luvun glasnost loi teoksille vahvan ti-

lauksen ja ne tulivat tarpeeseen, kun uusi kiinnostus luovutetun alueen historiaan syntyi.

Katri oli aktiivinen myös Torkkelin killassa ja oli jäsen Viipurin Suomalaisessa Kirjallisuusseurassa, toimien vuosia myös Helsingin Teatterikerhon puheenjohtajana.

Katri pysyi henkisesti virkeänä, ”eikä kultainen mummo koskaan sekoittanut lukuisien lastenlastenlastensakaan nimiä”. Omaan lapsuuteensa Katri viime vuosinaan aina pääsi lukemalla veljensä Jaakon muistelmia. Niitä hän piti yöpöydällään.

Pentti Paavolainen

veljenpoika

Katri Velheim tunnettiin hymyileväisyydestään ja rakastettavasta luonteestaan. Hänen verrattomista tarinankerronnan taidoistaan voi nauttia lukemalla hänen muistelmateoksiaan Viipurista.

In memoriam

Ilta Pimiä-Sysiö

7.7.1915 – 7. 5.2011

Ilta Pimiä - Sysiö on viimeinen siinä serkussarjassa, jonka juuret olivat Kirkonkylän Pietarin kauppiastalossa. Jaakko, Katri ja Ilta, sarjan nuorimmat, ovat poistuneet parin kolmen viime vuoden aikana. Serkussarjasta oli kirjoitus *Paavolaiset* -lehdessä 29/2003.

Ilta Maria Pimiä syntyi Viipurissa, mutta hänen lapsuutensa koti oli Terijoella. Iltan äiti oli Maria (Mari) Pietarintytär Paavolainen ja isänsä Juho Aleksanteri (Sasu) Pimiä. Tämä oli teologi ja Terijoen yhteiskoulun uskonnon lehtori sekä runoilija Ilmari Pimiän veli.

Pimiöiden laaja suku asui monissa Kivennavan kylissä. Mari-täti ja Erkki Paavolainen olivat kauppiasperheen nuorimpina sisarusina läheisiä toisilleen, siksi myös heidän lapsistaan tuli toisilleen läheisiä serkkuja. Ilta esiintyy Katrin muistelmissa *Kannaksen teillä*, jossa käydään mm. Rajajoessa uimassa.

Sasun ja Marin perheeseen kuului kolme poikaa ja yksi tyttö. Uolevi, Ilta, Tapio ja Ilpo, joista kuitenkin Tapio kuoli jo 10-vuotiaana.

Kouluaikana Ilta voimisteli, toimi partiossa, lauloi kuorossa, kantaen Helsingin Voimistelujuhilla Terijoen Naisvoimistelijoiden lippua.

”Ilta palveli läpi sotien lottana, alkuun ilmavalvontalottana Terijoella. ”Lähtekää kävelemään kohti Viipuria!” kuului käsky lotille, joiden oli lähdettävä taistelualueelta. Halilan parantolan ilmavalvontatornista he näkivät, miten Terijoki paloi. Myöhemmin lotat olivat

Ihantalan kirkon tornissa, jota kerran vihollisen hävittäjäkonekin tulitti. ” kirjoitti Ritva Paavolainen sukulehdessä 10/1986.

Sotien jälkeen kodin rakennuksista oli jäljellä vain sauna. Eteläinen Kannas oli siviileiltä kiellettyä aluetta, mutta joillain keinoin äiti-Marikin sinne tuli, asusti saunassa ja viljeli puutarhaansa.

Työuransa aikana ilta ehti työkenellä Viipurin työvoimapiirissä, Helsingissä valtion tapaturmatoimistossa, patentti- ja rekisterihallituksessa ja sosiaaliministeriössä notaarina. Hän myös opiskeli työn ohella yliopistossa kotimaista kirjallisuutta ja muita aineita.

Iltan harrastuksiin kuului liikuntaa, mm. tennistä ja uintia. Teatteri, kirjallisuus ja konsertit, sekä ennen muuta kielet ja matkustaminen. Sukulaiset tunsivat hänet uteliaana ja aktiivisena ihmisenä, jonka ikää ei mitenkään osannut arvata.

Ilta Pimiä solmi vielä kypsällä iällä avioliiton Pentti Sysiön kanssa ja sai perhepiiriinsä lapsia ja lastenlapsia. Mieheensä kuoltua hän pysyi virkeänä ja halusi voimiensa mukaan osallistua kaikenlaiseen. Tapasin Iltan viimeisen kerran kolme vuotta nuoremman Katri-serkkunsa 90-vuotispäivillä yhtä elämänhaluisena kuin ennenkin.

Pentti Paavolainen
serkunpoika

In memoriam

Annikki Paavolainen 27.2.1931 – 12.2.2010

Raيلي Annikki Paavolainen on mennyt kotiin 12.2.2010.

Hänet siunattiin Hauholla 5.3.2010 viimeiseen leposijaansa. Siunaushiekan Annikki oli tuonut kivennavalta kotimme lähitöllä olevasta hienohiekkaisesta Haitämäestä.

Annikki syntyi esikoisena Lauri Johannes ja Lempi Lahja (os. Kilpinen) Paavolaisen perheeseen 27.2.1931 Kivennavalla.

Koulunkäyntinsä hän aloitti Kivennavalla ”Tattiportin alakoulussa” vuonna 1938; jatkoi kouluaan evakkona Hauhon kirkonkylän koulussa, kunnes siirtyi Aitoon kotitalouskouluun ja suoritti siellä viisi luokkaa. Sen jälkeen hän pääsi Hämeenlinnan seminaariin, mistä valmistui opettajaksi 9.6.1956.

Hän toimi väliaikaisena opettajana Hauhon kirkonkylän koulussa kunnes sai vakinaisen paikan Ähtärin Ruhan koulusta. Sieltä hän siirtyi vakimaikan virkaan Hauhon kirkonkylän kouluun toimien opettajana eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Sydämen asioita Annikille olivat koti, uskonto, isänmaa, karjalaisuus ja partiot toiminta. Juuret karjalaisuuteensa olivat jo nuoresta työstä lähtien syvällä synnyin- ja kotiseudun maaperässä.

Partiot toiminnassa Annikki oli mukana jo ollessaan opiskelemassa Seminaarissa. Hän jatkoi partiotyötään Hauholla ja oli perustajajäsenenä tytöille perustetussa Hauhon Oravatyttöissä.

Isosiskomme Annikki oli vaikeissakin asioissa periksiantamaton ”Sitkeä Sissi” eikä hänellä missään tilanteessa mennyt sormi suuhun. Hankalankin paikan tullen hän sanoi mo-

nesti: ”myöhä ollaa selviytyjä sukukuntaa.”

Nyt hänen mentyään pois, tunnemme kuinka suuren tyhjiön hän jättikään jälkeensä.

Annikin elämä kesti 78 vuotta, 11 kuukautta ja 15 päivää. Jokainen päivä oli hänelle lahja eikä hän juuri valitellut vaivojaan. Sairaudesta huolimatta elämänhalua riitti.

Hän oli suoraluonteinen ja rehellinen. Pait si oppilaitaan, hän kasvatti meitä sisaruksi-aankin isosiskon turvallisella tyylillään.

Menetimme paljon - menetimme Annikin.

Leena Kivilä ja Mirja-sisko

Annikki Paavolaisen sisaruksia

In memoriam

Seppo Kivilä

30.10.1938 – 15.3.2010

Seppo Erkki Kivilä kuoli Hämeenlinnassa syntymäkaupungissaan 15.3.2010. Hänet siunattiin haudan lepoon Hauhon siunauskappelissa 9.4.2010.

Hän oli tunnettu urheilumies ja yhtä tunnettu oli myös työnsä takia työskennelleen 1990-luvun lopulle autokaupan palveluksessa.

Pitkän työuransa hän aloitti Ford-liikkeessä Keskus-Autolassa Hämeenlinnassa vuonna 1962. Hän siirtyi välillä kahdeksaksi vuodeksi Volvo-liike Auto-Cityyn ja sieltä takaisin Ford-liike Auto Keskukseen, mistä jäi eläkkeelle vuoden 1990 lopulla.

Jääkiekko ja Hämeenlinnan kuuluisa Tarmo olivat lähellä sydäntään. Aktiiviurallaan hän saavutti vuonna 1958 Tarmon joukkueessa SM-pronssia. Pronssimitali hä-

nellä oli myös A-nuorten SM-sarjasta. Perustajajäsenenä hän toimi veteraaniseura Kuivansillan kohottajissa.

Myöskin keilailu oli yksi mieluisa harrastus kilpailuineen. Myöhemmin golfin peluu tuli kuvioihin. 80-luvulla hän toimi Aulangon golf-klubin johtokunnassa vastaten seuran tiedottamisesta ja piti yllä suhteita lehdistöön. Hän oli myös mukana Hämeenlinnan Tiikereiden, Pallo-kärppien ja HPK:n juniorikiekkoilijoiden toiminnassa.

Musiikki mahtui vielä mukaan harrastuksiin. Hän soitteli omaksi ilokseen silloin tällöin klarinettia kotioloissaan.

Petri ja Pasi, Sepon poikia

Sukuseuran sihteerin tietoon on lisäksi tullut seuraavien suvustamme pois nukkuneiden nimet:

Onerva Holopainen, Kerma, k. 19.4.2010

Pauli Pekonen, Helsinki, k. 3.6.2010

Olavi Laineela, k. 21.1.2011

Toivomme, että omaiset tai läheiset jaksaisivat toimittaa sukulehteen tiedon ja muistokirjoituksen - vaikka lyhyenkin - edesmenneistä omaisistaan.

Olavi Laineela

Suvun esimiehen mietteitä

Jäsenmaksu

Näin suvun esimiehen vinkkelistä katsoen on huolestuttavaa seurata jäsenmaksujen määrän pienenemistä vuosi vuodelta.

En tiedä johtuuko se siitä, että on siirrytty uuteen tapaan maksun suorittamisessa vai onko jokin muu syy!

On erittäin tärkeää, että jokainen yli 18-vuotias suvunjäsen muistaa, vuoden 2011 jäsenmaksua maksaessaan, minkä seuran kautta haluaa jäsenmaksunsa Karjalan Liitolle menevän. *KL:n jäsenmaksu on toki vapaaehtoinen.* Tämä merkitsee meidän kohdalla sitä, että Sukuseuran jäsenmaksu on 15€ ja KL:n jäsenmaksu sen lisäksi 10€, kun se maksetaan Sukuseuran kautta.

Tästä asiasta on lisää lehden jäsenmaksuosiossa.

Jäsenmaksun hoitamisessa sukuseuralle on tärkein asia se, että suoritettujen jäsenmaksut takaavat sukuseuran toiminnan jatkumisen, koska ne ovat seuran ainoa tulonlähde.

Jo sukuseuran säännötkin edellyttävät maksun suorittamista. *Meillä on n. 350 jäsentä, joista vain noin 130 suorittaa jäsenmaksun. Toivoisin, että muistaisitte maksaa maksun tänä vuonna 30.11.2011 mennessä.* Sukuseuran talous on erityisesti koetuksella niinä vuosina. Kun sukulehti ilmestyy samana

Suvun esimies Pekka Paavolainen golfamassa.

vuotena kuin meillä on sukkokokous.

Sukuseuran osallistuu tilavuokrien yms. lisäksi myös muihin kustannuksiin, kuten kokousaterioiden kustannuksiin. Tällä tavoin haluamme luoda mahdollisuuden mahdollisimman monelle osallistua em. tilaisuuksiin.

Olemme parina vuonna lähettäneet ”muis-tutuskirjeen”, mutta sekään ei aina ole toiminut toivotulla tavalla. Toivonkin, että jokainen sukuseuran jäsen ottaa jäsenmaksun suorittamisen kunnia-asiakseen sukua kohtaan.

Sukulehti

On jälleen kädessäsi. Tämä lehti on paras ja tärkein tiedotusväline suvun keskuudessa. Käyttäkää sitä hyväksenne kun haluatte sukulaisten tietävän tapahtumista. Eli tiedot, joita haluatte lehteen kannattaa lähettää lehden toimituskunnalle.

Samoin juttuja sukulehteen otetaan vastaan jatkuvasti. Lehden toimituksessa on aloittanut uutena Ilona Koskimäki, jolle jutut voi toimittaa.

Lehti tulee ilmestymään ainakin kerran sukkokokousten välillä.

Tuusulan sukukokouksen pöytäkirja

PAAVOLAISTEN SUKUSEURA RY

PÖYTÄKIRJA

23.6.2010

VUODEN 2010 SUKUKOKOUS

Aika 19.6.2010 klo 11.00 – 13.00

Paikka Gustavelund, Tuusula

1

Kokouksen avaus

Sukuseuran esimies Pekka Paavolainen toivotti sukuseuran jäsenet tervetulleiksi Gustavelundiin ja avasi kokouksen.

2

Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Raija Valonen, sihteeriksi kutsuttiin Helena Paavolainen ja pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Unto Juhani Paavolainen ja Matti Paavolainen.

3

Kokouksen osanottajien, laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Todettiin kokouksen osanottajat, paikalla olleet Paavolaisten Sukuseura ry:n noin viisikymmentä jäsentä. Kokous oli kutsuttu koolle sääntöjen määräämällä tavalla. Tieto sukukokouksesta julkaistiin maaliskuussa postitetussa sukuseuran jäsenlehdessä nro 36/2010. Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

4

Kokouksen työjärjestyksen vahvistaminen

Hyväksyttiin johtokunnan laatima kokouksen esityslista työjärjestykseksi.

5

Vuosien 2008 ja 2009 toimintakertomus

Sukuseuran sihteeri Helena Paavolainen esitti johtokunnan toimesta laaditun toiminta-kertomuksen kaudelta 1.1.2008–31.12.2009 (liite 1). Todettiin suvun keskuudesta poistuneet henkilöt, ja pidettiin hetken hiljaisuus vainajien muistolle.

6

Vuosien 2008 ja 2009 tilikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto

Sukuseuran taloudenhoitaja Erkki Paavolainen esitti tilikertomuksen, tilinpäätöksen sekä tilintarkastajien lausunnon (liitteet 2, 3 ja 4) kaudelta 1.1.2008–31.12.2009. Tilikertomus ja tilinpäätös vahvistettiin.

7

Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen

Myönnettiin tili- ja vastuuvapaus taloudenhoitajalle ja johtokunnalle kaudelta 1.1.2008 – 31.12.2009.

8

Sukuseuran jäsenmaksun suuruus ja kauden 2010 - 2011 talousarvio

Jäsenmaksu, 15 euroa, päätettiin pitää entisellään. Erikseen huomautettiin, että jäsenmaksun lisäksi suvun jäsenet voivat maksaa jäsenmaksun yhteydessä vapaaehtoisen Karjalan Liiton jäsenmaksun, 7 euroa, joka tilitetään edelleen Karjalan Liitolle. Karjalan Liiton jäsenmaksu maksetaan vain kerran; sen voi maksaa myös jonkin muun seuran kautta.

Erkki Paavolaisen esittelemä seuraavan kauden 2010 talousarvio (liite 5) hyväksyttiin.

9

Suvun vanhimmat jäsenet

Todettiin, että suvun iältään vanhin jäsen on toukokuussa 97 vuotta täyttänyt Rauha Ruoho os. Paavolainen Rautalammita. Iältään vanhin Pietari Tuomaanpoika Paavolaisesta suoraan alenevasti polveutuva miespuolinen suvun jäsen on Mauno Paavolainen, 86 vuotta. Helsingissä asuva Mauno Paavolainen oli kokouksessa läsnä ja kokousväki antoi hänelle runsaat aplodit.

10

Erovuoroisten johtokunnan jäsenten vaalit

Suoritettiin erovuoroisten johtokunnan jäsenten valinta. Erovuorossa olivat Matti Paavolainen, Pentti Paavolainen, Pekka Paavolainen ja Kari Paavolainen. Lisäksi eroa johtokunnasta olivat pyytäneet Tuula Martsola ja Juhani Paavolainen. Johtokunta ehdotti, että erovuoroiset jäsenet valitaan uudestaan ja eroa pyytäneiden tilalle varajäseniksi valitaan Tuula Nieminen Riihimäeltä ja Markku Miettinen Lappeenrannasta. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

11

Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien valinta

Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen Esa Paavolainen ja Mirkku Paavolainen, samoin varatilintarkastajiksi Tapio Paavolainen ja Raija Valonen.

12

Muut asiat

12.1

Sukuseuran kotisivut

Juhani Paavolainen esitteli kokousväelle syksyllä 2009 työstämänsä seuran omat kotisivut ja antoi ohjeita, kuinka kotisivuille löytää. Osa paikalla olleista oli jo sivuilla vierailut. Sivut on luotu Karjalan Liiton verkkosivujen alle ja niiden ilme ja rakenne ovat yhteneväiset KL:n sivujen kanssa. Käytettävissä oleva sivutila on rajallinen, mistä johtuen vain yhden sukulehden liittäminen sivuille kerrallaan on mahdollista. Kävijämäärää ei toistaiseksi pystytä seuraamaan. Sivuilta löytyy perustietoja Paavolaisten sukuseurasta ja lisäksi ”Ajankohtaista”

osiossa on mm. tietoa tulevasta sukukokouksesta. Sivujen kautta seuran jäsenet voivat nyt lisätä ja täydentää perhetietojaan, jotka välittyvät edelleen sihteerin sähköpostiin.

Pekka Paavolainen painotti, että Paavolaiset-lehti tulee jatkossakin olemaan tärkein informaatiokanava jäsenistölle, nettisivut eivät korvaa lehteä, vaan tukevat omalta osaltaan sukuseuran toimintaa.

Juhani Paavolaisen esitellessä kotisivuille malliksi vietyä lehteä nro 16/1992 heräsi keskustelu Katri Paavolaisen hautamuistomerkistä, josta lehden artikkeliin oli liitetty kuva. Ehdotettiin, että muistomerkistä tehtäisiin kaikkien rajan taakse jääneiden/poismenneiden yhteinen muistomerkki. Johtokunta käsittelee asiaa tulevassa kokouksessaan.

Mahdollisten Facebook-sivujen luomisesta keskusteltiin myös, mutta hankalien vastuu- ja valvontakysymysten vuoksi niitä ei tällä hetkellä pidetty tarkoituksenmukaisena.

12.2

Keskustelu aiheesta: Millainen haluat sukuseuran olevan vuonna 2020?

Seuran rahatilanteen ollessa kohtuullinen avattiin yleinen keskustelu, mihin asioihin olisi järkevää panostaa tulevaisuudessa. Pekka Paavolainen esitti, että suvun naislinjojen tutkimiseksi voitaisiin palkata ulkopuolinen henkilö. Karjalan matkojen todettiin olleen monien mielestä erittäin mukavia kokemuksia, lisää nuoria kuitenkin toivottiin mukaan. Keskusteltiin, mikä houkuttaisi nuorisoa osallistumaan matkalle. Eeva Sundbergin ehdotusta nuorten kustantamista ilmaiseksi matkalle pidettiin yleisesti hyvänä ajatuksena. Karjalan matkaa ehdotettiin myös yhdistettäväksi Pietarin risteilyyn tai Pietarin junamatkaan, näin samalla voitaisiin tutustua kaupunkiin ja saataisiin vaihtelua matkaohjelmaan.

Tuula Nieminen ehdotti nuorten yhteisiä tapaamisia, joissa olisi mukana heitä kiinnostavia haastateltavia, esim. tv-maailmassa työskentelevä Pete Paavolainen. Yhtenä vaihtoehtona nuoret voisivat perustaa oman sähköpostiringin, jonka parissa he voisivat keskustella kulloinkin kiinnostavista aiheista.

Keskustelun lopuksi kokousväki päätti jättää ehdotukset johtokunnan mietittäväksi ja niihin palataan tulevissa johtokunnan kokouksissa.

13

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokousväkeä ja päätti kokouksen klo 13.00.

Sihteerin palsta

Tervehdys sukulaiset!

Lehtemme ilmestyy tänä vuonna loppuvuodesta, mutta hyvää kannattaa aina odottaa. Asiasta tiedotettiin viime vuoden joulukuussa, toivottavasti tieto on teidät kaikki tavoittanut.

Onneksemme Ilona Koskimäki liittyi lehden toimituskuntaan ja jatkaa Marjut Popelkan ansiokasta työtä. Toivon kuitenkin, että saamme lukea Marjutin kuulumisia ja hänen kirjoittamiaan juttuja myös tulevaisuudessa.

Kiitän kaikkia, jotka ovat olleet aktiivisia ja ottaneet yhteyttä. Samalla muistutan, että lehden ja muun jäsenpostin lähettämistä varten tarvitsemme ajan tasalla olevat osoitetiedot.

Lehtiä palautuu joka vuosi muutamia kappaleita ja siksi kannattaa tarkistaa myös kotoa pois muuttaneilta lapsilta, ovatko he muistaneet ilmoittaa uuden osoitteensa sukuseuralle.

Omakin osoitteeni muuttui tämän vuoden alussa ja uudet tiedot löytyvät johtokunnan yhteystietosivulta.

Sukukokouksen ohella Paavolaiset-lehti on keskuudessamme tärkeä yhteydenpitoväline. Siksi olemme viime vuosina painottaneet jäsenmaksun merkitystä toimintamme tukemiseksi.

Vaikeuksia tuottanut uusi maksutapa ilman pankkisiirtoa saa nyt jatkoa. Suomi siirtyy uuteen yhtenäiseen euromaksualueeseen eli

SEPA-maksujärjestelmään marraskuun alusta. Sepan tarkoitus on, että kuluttajat ja yritykset voivat suorittaa euromääräisiä maksuja yhtä nopeasti ja edullisesti sekä kotimaassa että maasta toiseen.

Vaikka seuramme toimii vain Suomessa, muutos koskee meitäkin, koska SEPAn myötä tilinumerot nimetään uudelleen FI-alkuisiksi IBAN-tilinumeroiksi.

Lisäksi saajan pankin yksilöivä kirjainyhdistelmä, eli BIC/SWIFT-koodi on kaikissa maksuissa pakollinen.

Sukuseuran päivitetty pankkiyhteystiedot ja jäsenmaksun maksuohjeet löytyvät viereiseltä sivulta.

Tilisiirtolomakkeen mallissa on myös vanhanmallinen tilinumero mukana ja sitä voi käyttää mikäli maksatte jäsenmaksunne

viimeistään 31.10.2011!

Ensi kesänä suuntamme Pietariin sukukokousta pitämään.

Nyt kannattaa kerätä oma lähipiiri ja vaikka kaukaisemmatkin sukulaiset ja ilmoittautua matkalle. Nähtävää suurkaupungissa riittää vaikka siellä olisi jo vieraillut aiemminkin.

Toivotan teille kaikille oikein mukavaa syksyä ja loppuvuotta 2011!

Sihteerin Helena Paavolainen

Sihteerin Helena Paavolainen

Sukuseuran jäsenmaksun maksuohjeet

Tämän sivun alareunassa on malli tilisiirtolomakkeesta, jonka kaltaista tulee käyttää jäsenmaksun maksamisessa. Maksaessanne täyttäkää nimi yms. tarvittavat tiedot ja mikä tärkeintä :

Oma viitenumeronne, joka on numerosarja osoitetarrassa lehden takakannessa. Viitenumero tarvitaan, jotta tiedämme kuka on maksanut jäsenmaksun.

Kirjoittakaa viitenumeronne tilisiirtolomakkeessa sille varattuun viitenumero-kohtaan. Verkkopankin käyttäjät löytävät mallista tarvittavat tiedot eli saajan tilinumeron: 102930-316850, nimen sekä jäsenmaksun /-maksujen suuruuden. Ja muistattehan käyttää viitenumeroa, kiitos!

TÄRKEÄÄ: Mallissa olevaa tilinumeroa Nordea 102930-316850 voi käyttää maksussa vain 31.10.2011 asti!

1.11.2011 alkaen käyttäkää vieressä olevaa IBAN-tilinumeroa **FI58 1029 3000 3168 50** ja BIC-koodia **NDEAFIHH**.

Kuten aikaisemminkin voitte maksaa tällä samalla tilisiirrolla sekä Paavolaisten Sukuseuran (**15 €**) että Karjalan Liiton (**10 €**) jäsenmaksun. Karjalan Liiton (KL) jäsenmaksu on vapaaehtoinen ja voitte maksaa sen myös jonkin muun KL:oon kuuluvan yhdistyksen kautta.

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	Nordea 102930-316850	IBAN	FI58 1029 3000 3168 50	BIC	NDEAFIHH
Saaja Mottagare	Paavolaisten Sukuseura ry Ahmankatu 4 C 18, 05460 Hyvinkää	Viesti Meddelande			
Maksajan nimi ja osoite Betälarens namn och adress	<i>Sukulainen Toivo</i>	Jäsenmaksu 15€/h Karjalan Liitto 10 €			
Allekirjoitus Underskrift		Viitenro Ref.nr	4431		
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förf.dag	30.11.2011	Euro	

Maksu välitetään saajalle vain Suomessa Kotimaan maksujenvälityksen yleisten ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
 Betalningen förmedlas till mottagaren endast i Finland enligt Allmänna villkor för inrikes betalningsförmedling och endast till det kontonummer betalaren angivit.

PANKKI BANKEN

4431
Sukulainen Toivo
Karjalantie 8
00000 Rajantaka

UUSI TOIMITUSSIIHTEERI ESITTÄYTYY

HUONON SUKUSEURALAISEN TUNNUSTUKSET

Jos joku olisi sanonut minulle vuosi sitten, että vuoden päästä olet sukuseuran lehden toimitussihteeri, olisin nauranut makeasti ja todennut, että tuskinpa vain.

En ole erityisen hyvä sukuseuralainen: Edellisen kerran olen ollut sukukokouksessa kaiketi joskus 90-luvun puolella ja ainoasta matkastani Karjalaan on vain 7-vuotiaan hataria muistikuvia.

Kuitenkaan en voinut olla suostumatta, kun päätoimittaja, enoni Pentti, kysyi haluaisinko ryhtyä lehden toimitussihteeriksi ja taittajaksi.

Taittokokemukseni rajoittui yliopiston Taittamisen perusteet toimittajille -kurssiin, eikä toimitussihteerin hommakaan ollut erityisen tuttua.

Silti lähdin mukaan lehteä tekemään, sillä matkailu omien ympyröiden ulkopuolelle avartaa.

Haastankin nyt teidät lukijat – myös teidät nuoret, jotka kuitenkin luette tätä lehteä salaa, vaikka vanhemmillenne esitätte, ettei voisi vähempää kiinnostaa – lähemään mukaan matkalle, jonka alkupäässä ovat tyhjät sivut ja loppupäässä valmis lehti.

Reissuun voi osallistua lähettämällä minulle juttuja ja kuvia, jotka sitten taitan niin kuin parhaiten taidan.

Oletpa sitten kirjoittanut runon, novellin, pakinan tai tieteellisen karitoituksen Paavolaisten jonkin sukahaaran vaiheista, kaikki materiaali on tervetullutta.

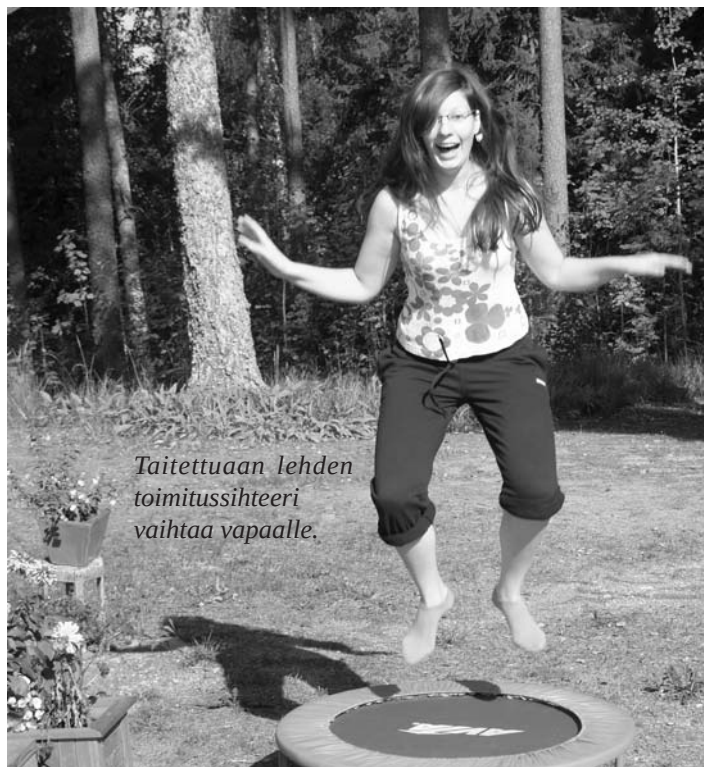
Kertomukset matkoilta, muistelot menneisyydestä, uutiset vihityistä tai

syntyneistä ovat myös oivallisia lehden rakennuspalikoita.

Mikään inhimillinen ei ole Paavolaisille vierasta!

Tämän numeron ilmestyminen ei olisi onnistunut ilman sukuseuralaisten apua. Erityisesti tahdon kiittää entistä toimitussihteeriä Marjut Popelkaa, sihteeri Helena Paavolaista sekä esimies-Pekkaa ja päätoimittaja-Penttiä, jotka ovat auttaneet yli esteiden. Suurin kiitos menee kuitenkin niille henkilöille, jotka ovat lähettäneet juttujaan ja kuviaan tähän lehteen. Ilman teitä ei olisi lehteä!

Toimitussihteeri Ilona Koskimäki

SUKUKOKOUS 2012 PIETARISSA

LÄHDE MUKAAN!

Paavolaisten sukuseura lähtee
ensi kesänä yhdistetylle suku-
ja kokousmatkalle Pietariin.
Tarkoitus on kokouksen
pidon ja suurkaupunkiin
tutustumisen lisäksi
käydä katsomassa, miltä
Kivennavan vanhat
kulmat näyttävät
vuonna 2012.

Matkan ajankohta on
28.6.–1.7.2012 ja alustavia
ilmoittautumisia otetaan
vastaan jo nyt! Tarkemmista
suunnitelmista tiedotetaan
ensi vuoden alussa.

LAIVALLA MATKAAN, JUNALLA TAKAISIN

Alustava hinta-arvio on noin 500 euroa per henkilö. Hinta sisältäisi ainakin laivamatkan Helsingistä Pietariin, majoituksen hotellissa (kaksi yötä), aamiaiset, kuljetukset, käynnin Kivennavalla tilausbussilla, junakuljetuksen Pietarista takaisin ja viisumin.

Jos matka kauniiseen ja kiehtovaan kulttuurikaupunkiin hyvässä (suku)seurassa kiinnostaa, ilmoittaudu alustavasti Pekka Paavolaiselle tai Helena Paavolaiselle. Heidän yhteystietonsa löydät johtokunnan yhteystietojen luettelosta sivulta 5.

Port Payé
Finlande
132468
●
posti

ECONOMY

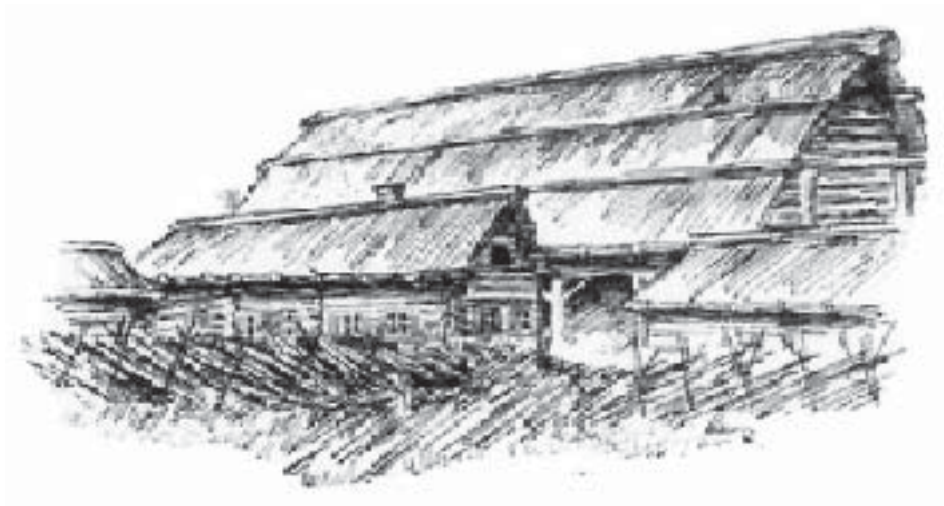
Jos vastaanottajaa ei tavata, lehti pyydetään palauttamaan:
Helena Paavolainen, Kivijätatie 4 D 37, 00940 HELSINKI.

.....

Kuvassa Kristuksen ylösnousemuksen
katedraali eli niin sanottu Verikirkko
Pietarissa.

Paabolaiset

Paabolaisten sukuseura ry:n
jäsenlehti numero 37
lokakuu 2010